

๑๗๗ : ๐๑๑๓

๑ ๒๕๓๘

๗.๑

ผลของการใช้สถานการณ์จำลองต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านป่าแดง จังหวัดมุกดาหาร

ปริญญาโท

ของ

จันทวิศ กัญธุ์สุข

10 ต.ค. 2533

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

กุมภาพันธ์ 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

170589

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยได้รับความกรุณา และความช่วยเหลือจากอาจารย์
พรรณิศ วาณิชการ อาจารย์ทัศน หองกักดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ หงษ์ประยูร
ที่ได้สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณนี้เป็นอย่างมาก

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกศทิพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา
หาสีตะพันธ์ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ ที่กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือในการ
สร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการทดลอง

ขอขอบคุณ อาจารย์ใหญ่ อาจารย์สมจิตร ศรีเมือง และนักเรียนโรงเรียนบ้านบึงแดง
อาจารย์ใหญ่ คณาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ที่กรุณาให้ความสะดวก
ในการดำเนินการทดลอง และช่วยเหลือในการสร้างเครื่องมือ เพื่อใช้ในการทดลอง

ขอขอบคุณ คุณศิริรัตน์ ภู่อกลเจริญศักดิ์ คุณยุพิน อิงคานนท์ และเพื่อน ๆ ที่ได้เสียสละ
ร่างกาย แรงใจ และทุนทรัพย์ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ในที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และคุณพี่ที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน
ในการศึกษาแก่ผู้วิจัยเสมอมา

จันทวิส ทัศนสุข

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความหมายของความสนใจในอาชีพ	7
โครงสร้างของความสนใจ	8
สาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจ	9
พัฒนาการด้านอาชีพในระดับประถมศึกษา	9
การพัฒนาความสนใจอาชีพในระดับประถมศึกษา	11
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ	13
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง	15
ความหมายของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	15
ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง	16
การสร้างสถานการณ์จำลอง	17
ข้อคำนึงเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลอง	19
วิธีการเสนอสถานการณ์จำลอง	19

ประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง	19
3 วิธีดำเนินการ	22
ประชากร	22
กลุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	22
วิธีดำเนินการทดลอง	29
แบบแผนการทดลอง	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	38
จุดมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	38
สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้	38
กลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	39
การดำเนินการทดลอง	39
สรุปผลการศึกษาครั้งนี้	40
อภิปรายผล	40
ข้อเสนอแนะ	44

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	46
ภาคผนวก	55
ประวัติย่อของผู้วิจัย	142

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

- 1 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ก่อนทำการทดลอง 35
- 2 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังจากการสอน
โดยใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมภายหลังจากการสอนปกติ ... 35
- 3 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง
การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง 36
- 4 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง
การสอนแบบปกติ 37

ภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แสดงขั้นตอนการสร้างความตระหนักหรือการยอมรับในคุณค่าของอาชีพ 12

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบกับสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของชาติ นั่นคือปัญหาการว่างงานของพลเมือง กรมแรงงานได้เปิดเผยว่าในช่วง 6 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2529 มีการว่างงานทั้งสิ้น 146,871 คน แบ่งเป็นการจ้างงานในประเทศร้อยละ 69.2 การจ้างงานในต่างประเทศร้อยละ 30.8 ลดลงจาก 6 เดือนก่อนถึงร้อยละ 3.7 สิ่งที่น่าสนใจก็คือ จำนวนผู้อพยพเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 24.6 ในจำนวนนี้ร้อยละ 64.9 มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขณะเดียวกันในช่วง 6 เดือนแรกของปี พ.ศ. 2529 คนงานโรงงานอุตสาหกรรมได้ลดลงร้อยละ 22.5 ความต้องการแรงงานลดลงร้อยละ 36.7 และถ้าเปรียบเทียบการจ้างงานในช่วง 3 เดือนแรกกับ 3 เดือนหลังของช่วง 6 เดือนแรกของปีนี้ ในช่วง 3 เดือนหลังมีการจ้างทั้งสิ้น 64,106 คน ลดลงจาก 3 เดือนแรกถึงร้อยละ 22.5 และในช่วง 3 เดือนหลังมีการเลิกจ้างคนงาน 9,785 คน แบ่งเป็นในกรุงเทพมหานคร 3,215 คน ในต่างจังหวัด 6,570 คน (ไทยรัฐ. 2529 : 3)

อัตราการว่างงานมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นทุกระดับการศึกษา โดยอัตราการว่างงานของผู้มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายจะมีอัตราส่วนร้อยละ 2.4 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญเพิ่มจากร้อยละ 5.9 เป็นร้อยละ 10.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพจะเพิ่มจากร้อยละ 13.4 เป็นร้อยละ 15.2 ระดับอาชีวศึกษาชั้นสูงจะเพิ่มจากร้อยละ 2.7 เป็นร้อยละ 12.3 และระดับอุดมศึกษาจะเพิ่มจากร้อยละ 6.9 เป็นร้อยละ 10.1 (บ้านเมือง. 2529 : 5) จากรายงานดังกล่าวแสดงว่าผู้ที่ได้รับการศึกษามีการว่างงานเป็นจำนวนมาก เนื่องจากปีการศึกษา 2529 การศึกษาระดับอาชีวศึกษาได้ขยายจำนวนรับนักศึกษาสูงขึ้นถึงร้อยละ 40 การฝึกหัดครูผลิตนักศึกษามากเกินเป้าหมายที่วางไว้ และจากความต้องการคนใน

ระดับปริญญาของประเทศในช่วงปี พ.ศ. 2523 - 2543 พบว่า ในช่วงปี พ.ศ. 2523 - 2528 จะมีความต้องการแรงงานในระดับปริญญาโดยเฉลี่ยต่อปีประมาณ 25,903 - 26,001 คน แต่ในปีการศึกษา 2524 มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาจะมีประมาณ 10,903 - 11,221 คน (สนอง จันทนินทร และคณะ. 2526 : 52) ส่วนโครงสร้างประชากรด้านแรงงานเฉพาะจังหวัดมุกดาหาร ปี พ.ศ. 2530 มีผู้อยู่ในวัยทำงาน 192,610 คน และมีผู้ว่างงานถึง 6,797 คน หรือร้อยละ 5.35 ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน (สำนักงานแรงงานจังหวัดมุกดาหาร. 2530 : 21)

สาเหตุสำคัญของปัญหาการว่างงานนั้นเกิดจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจช้ากว่า การขยายตัวทางการศึกษา และปริมาณการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากร ประกอบกับค่านิยมของคนไทยที่มีความเห็นว่าการประกอบอาชีพรับราชการเป็นอาชีพที่มีเกียรติ (วชิรญา บัวศรี. 2523 : 12) นอกจากนี้ผู้มีการศึกษาคูณงานอาชีพประเภทใช้แรงงาน ประกอบกับการผลิตบัณฑิตที่ไม่มีคุณภาพ และไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน จึงเกิดความไม่เหมาะสมกับสภาวะของสังคมปัจจุบัน เพราะโอกาสในการประกอบอาชีพรับจ้างทั้งทางราชการและเอกชน มีจำนวนจำกัด โดยรัฐบาลมีนโยบายรับข้าราชการใหม่เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 2 ต่อปี ดังนั้นด้ระบบการศึกษายังมุ่งผลิตคนเพื่อรับราชการหรือรับจ้างเป็นส่วนใหญ่แล้ว ปัญหาการว่างงานย่อมไม่คลี่คลาย แนวทางที่เหมาะสมจึงควรมุ่งให้คนที่ออกจากระบบการศึกษาและคนที่อยู่ในสภาพว่างงานทั้งหลายได้ประกอบอาชีพอิสระ เพราะแท้จริงแล้วผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระคือ ผู้ที่ทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยตรง (สัญญา จัตตานนท์. 2521 : 2 อ้างอิงมาจาก Lewis. 1963) และจากการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสาขาวิชาที่วิทยาลัยเทคนิคแบบเบ็ดเสร็จที่จังหวัดมุกดาหาร พบว่า อาชีพอิสระที่ประชาชนต้องการมีอยู่ประมาณ 11 อาชีพ เรียงลำดับจากความต้องการจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ การเลี้ยงปลา ช่างตัดเสื้อสตรี ช่างเสริมสวย การทำอาหารและขนม การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงสัตว์ปีก ช่างก่อสร้าง และช่างเชื่อม ซึ่งอาชีพอิสระดังกล่าวหากได้รับการส่งเสริมและปลูกฝังให้เด็กเห็นคุณค่าแล้ว คาดว่าเด็กจะเกิดความสนใจ และประกอบอาชีพเหล่านี้ตามความสนใจในโอกาสต่อไป (กรมอาชีวศึกษา.

2530 : 70)

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนั้นควรจะเน้นเกี่ยวกับการศึกษาเพื่องานอาชีพ หมายถึง การศึกษาที่บุคคลเมื่อได้รับการศึกษาแล้วมีความสามารถ มีความตั้งใจที่จะทำงานอาชีพให้ไม่ว่าจะเป็นอาชีพรับจ้างหรืองานอาชีพอิสระ ทำให้ทั้งสองอย่างมีความโอกาสอำนวยและทำให้ได้มีประสิทธิภาพ (ชม ภูมิภัก. 2526 : 47) ในการจัดการศึกษานั้น อันที่แรกควรต้องเปลี่ยนแปลง ปลูกฝัง ความรู้สึกนึกคิดให้เยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทุกอาชีพ ต่อจากนั้นจะต้องพัฒนาคุณภาพของแรงงาน เยาวชน ซึ่งในการพัฒนาหรือเพิ่มคุณค่าของแรงงานเยาวชนนั้นทำได้หลายรูปแบบ เริ่มตั้งแต่การพัฒนา จากโรงเรียนจนกระทั่งถึงการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ประจำวัน ด้วยเหตุนี้โรงเรียนจึงควรปรับปรุง กิจกรรมแนะแนวให้มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง โดยเน้นการพัฒนาความสนใจในอาชีพทุกอาชีพการฝึกฝน พัฒนาตนเองให้มีความชำนาญโดยเฉพาะการประกอบอาชีพอิสระ การพึ่งตนเอง และการช่วยเหลือผู้อื่น (สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. 2529 : 38 - 39)

การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาความรู้ ความรู้สึก ความสนใจ และทัศนคติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้ (สมบุรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17 - 18) เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่เหตุการณ์ที่ผู้สอนต้องการ ทั้งนี้ เพราะผู้เรียนสามารถเลือกตอบสนองต่อสภาวะการณ์ทางสังคม และสนใจให้ผู้เรียนประกอบ กิจกรรมในสถานการณ์จำลองได้นาน นอกจากนั้นการใช้สถานการณ์จำลองยังเป็นวิธีการให้ ประสบการณ์แก่ผู้เรียนโดยที่ประสบการณ์นั้น ๆ ไม่อาจมีโดยตรงในขณะที่ศึกษาในสถานศึกษา เช่น การแก้ปัญหาที่ปรากฏในชีวิตจริงในสังคม ดังนั้น การสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาจึงเป็นวิธีที่จะ ช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดแก้ปัญหาเหล่านั้น (Crutchshank. 1972 : 17 - 19)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงคาดว่าสถานการณ์จำลองน่าจะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถพัฒนา ความสนใจของเยาวชนให้มองเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพอิสระ รู้จักวางแผนอาชีพในอนาคตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และยังเป็นกิจกรรมที่สามารถนำมาสอน เสริมในวิชากลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ เพื่อพัฒนาความรู้สึกรู้สึกให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีก่อนลงมือ ฝึกปฏิบัติงาน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับการสอนแบบปกติที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่งแคง อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร แยกเป็นข้อดังนี้

1. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
3. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความสนใจอาชีพอิสระสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
3. นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงผลของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง และแนวทางในการประกอบอาชีพที่กว้างขวางขึ้น อันจะเป็นผลต่อการลดปัญหาการว่างงานได้ และคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์แก่ครูแนะแนว และผู้สนใจสามารถนำสถานการณ์จำลองไปประยุกต์ใช้ในวิชากลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2532 โรงเรียน

บ้านป่าแก่ง สังกัดกลุ่มหนองแขง อำเภอเนินกมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ที่ออกแบบสอบถาม
ความสนใจอาชีพอิสระ จำนวน 60 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2532 โรงเรียน
บ้านป่าแก่ง สังกัดกลุ่มหนองแขง อำเภอเนินกมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ที่มีคะแนนความสนใจอาชีพ
อิสระเรียงจากต่ำไปสูง จำนวน 20 คน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)
แล้วจับสลากแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือวิธีการสอนเพื่อพัฒนา
ความสนใจอาชีพอิสระ โดยแบ่งออกเป็น

3.1.1 การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือความสนใจต่ออาชีพอิสระ

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถานการณ์จำลอง หมายถึง การสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง
มากที่สุดจากเรื่องราว เหตุการณ์ และชีวิตของบุคคลที่เกิดขึ้นจริงในสังคม แล้วจัดให้ผู้เรียนลงไป
อยู่ในสถานการณ์นั้นด้วยการให้มีส่วนร่วมในการเล่นหุ่น หรือบทบาทสมมติเป็นผลให้ผู้เรียนมีปฏิริยา
โต้ตอบกัน และได้ฝึกฝนการแก้ปัญหาและตัดสินใจในสภาพการณ์ที่เขากำลังเป็นอยู่

2. การสอนแบบปกติ หมายถึง การสอนที่มีการบรรยาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้
ซักถาม โดยผู้สอนให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอิสระ และเรื่องราว เหตุการณ์ ชีวิตของบุคคลที่เกิดขึ้นจริง
ในสังคม

3. อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพที่หารายได้โดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้างมี
ลักษณะดังนี้

3.1 ผู้ทำงานส่วนตัวคือ ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองด้วยตนเอง หรือได้ค่าเป็น

กิจการร่วมกับผู้อื่นในรูปของหุ้นส่วนโดยหวังผลกำไรในรูปของส่วนแบ่ง และไม่จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในฐานะลูกจ้าง

3.2 นายจ้าง คือ ผู้ที่ประกอบธุรกิจที่ตนเองเป็นเจ้าของเพื่อกำไรหรือส่วนแบ่ง และได้มีการจ้างบุคคลตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไปมาช่วยทำงานในฐานะลูกจ้าง

4. ความสนใจอาชีพอิสระ หมายถึง ความรู้สึกจูงใจ อุตสาหกรรรมเห็นในการประกอบอาชีพอิสระ เมื่อได้รู้จัก ยอมรับและพอใจที่ได้รับการตอบสนอง ตลอดจนสำนึกในคุณค่าและชมชอบคุณค่าของการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งสามารถวัดได้โดยใช้แบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า 5 หน่วย พิสัยของคะแนนรวมของผู้ตอบอยู่ระหว่าง 20 - 100 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.5$) เป็นผู้ที่มีความสนใจอาชีพอิสระต่ำ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากันคว้า

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในอาชีพ

ความหมายของความสนใจในอาชีพ

สตรอง (Crites. 1969 : 29 ; citing Strong) ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจจะแสดงออกมาเมื่อเรามีความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เราชอบสิ่งนั้นเมื่อเราพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น ถ้าเราไม่ชอบ เราปรารถนาที่จะออกห่างสิ่งนั้น

วัชรีย์ ทรัพย์มี (2523 : 56) ให้ความหมายของความสนใจไว้ว่า ความสนใจคือความรู้สึกจจจ่อ อยากรู้อยากเห็น อยากทำสิ่งที่ตนสนใจ ความสนใจเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพและจะมีอิทธิพลต่อการที่เขาจะมีความบากบั่นในการประกอบอาชีพนั้นมากน้อยเพียงใด

ซูเปอร์ (Super. 1968 : 378 - 380) ได้แบ่งความสนใจออกเป็น 4 ชนิด ดังนี้

1. ความสนใจที่แสดงออกทางภาษา (Expressed Interests) เป็นการแสดงออกถึงความสนใจในวิชากิจกรรมงานหรืออาชีพที่แสดงออกทางด้านภาษา
2. ความสนใจที่แสดงออกทางกิริยาอาการ (Manifested Interest) เป็นความสนใจที่แสดงออกด้วยกิริยาอาการ และการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม
3. ความสนใจที่ประเมินด้วยแบบทดสอบ (Test Interests) เป็นการประเมินความสนใจด้วยแบบทดสอบที่เป็นปรนัย เป็นความสนใจภายใต้สภาพการควบคุม
4. ความสนใจที่ประเมินด้วยแบบสำรวจ (Inventory Interests) เป็นการประเมินความสนใจซึ่งขึ้นอยู่กับคำตอบที่เกี่ยวกับความชอบ ไม่ชอบ

ส่วนความสนใจในอาชีพนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลต่ออาชีพใด อาชีพหนึ่ง

ซึ่งจะกระตุ้นให้เลือก หรือกระทำในอาชีพที่ชอบ จะเห็นได้ว่าความสนใจในอาชีพของบุคคลขึ้นอยู่กับ
 สิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ของเขา โดยความสนใจต้องเกิดก่อนที่บุคคลจะได้รับประสบการณ์
 อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับอาชีพ (กรมเพชร จิตรสุภกุล. 2521 : 106)

โครงสร้างของความสนใจ

ความสนใจมีโครงสร้างคล้ายคลึงกับทัศนคติและค่านิยม ซึ่งบลูมและคนอื่น ๆ (เชคกักส์
 ไทวาสินธุ์. 2520 : 39 อ้างอิงมาจาก Bloom and others. 1971 : 459 - 460)

ได้อธิบายโครงสร้างและรูปแบบของพัฒนาการด้านความรู้สึกต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. การรับรู้สิ่งเร้า 1.1 การรู้จักกับสิ่งเร้า นั้น ๆ 1.2 ความรู้สึกที่จะยอมรับสิ่งเร้า นั้น ๆ 1.3 ความคุมหรือคัดเลือกรู้สึกความสนใจที่มีต่อสิ่งเร้า นั้น 2. การตอบสนอง 2.1 การยอมรับสิ่งเร้า นั้น ๆ 2.2 ความรู้สึกที่จะตอบสนอง 2.3 ความพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองนั้น ๆ 3. การสร้างคุณค่า 3.1 การสำนึกในคุณค่า 3.2 การชมชอบในคุณค่า นั้น ๆ 3.3 ความผูกพันในคุณค่า นั้น ๆ 4. การจัดระบบคุณค่า 4.1 สร้างมโนภาพเกี่ยวกับคุณค่า นั้น 4.2 จัดลำดับคุณค่าเหล่านั้นให้เป็นระบบ 5. การสร้างลักษณะนิสัย 5.1 สรุปรวมระบบของคุณค่า 5.2 สร้างลักษณะนิสัย		ระดับความสนใจ ระดับทัศนคติ ระดับค่านิยม ระดับบูรณาการบุคลิกภาพ

จากโครงสร้างดังกล่าว จะเห็นว่าความสนใจเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ความรู้สึกที่จะยอมรับเกี่ยวกับอาชีพ ความสามารถในการเลือกอาชีพ ความพอใจที่ได้เลือกอาชีพ และการมองเห็นคุณค่าของอาชีพ ซึ่งเมื่อเพิ่มความผูกพันในคุณค่าเข้าไปอีก ชั้นหนึ่ง ระดับความสนใจนั้นจะพัฒนาเป็นทัศนคติ และเมื่อพัฒนาต่อไปอีกจะเปลี่ยนเป็นค่านิยม และ บุรณาการเป็นบุคลิกภาพในที่สุด ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ เป็น กระบวนการที่มีความสอดคล้องที่สัมพันธ์กัน โดยมีจุดเริ่มต้นที่ความสนใจ

สาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจ

สุณีย์ ชีรคกร (2523 : 223) ได้สรุปสาเหตุที่ทำให้เกิดความสนใจไว้ดังนี้

1. เกิดจากความต้องการ
2. เกิดจากการเห็นคุณค่าในสิ่งนั้น
3. เกิดจากแรงจูงใจของสิ่งเร้า
4. เป็นสิ่งที่มีความหมาย
5. เป็นสิ่งแปลกใหม่และมีความสัมพันธ์กับชีวิตจริงของบุคคล
6. เป็นสิ่งที่บุคคลนั้นถนัด หรือมีประสบการณ์มาบ้างแล้ว

เมื่อทราบสาเหตุดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนและหน่วยงานแนะแนวที่จะ ช่วยเหลือบุคคลให้ได้รับพัฒนาการด้านความสนใจในอาชีพ โดยการยั่วยุ กระตุ้นให้เด็กได้ใช้ ความสามารถในการเลือกอาชีพด้วยความพึงพอใจ ทั้งนี้เพราะบุคคลจะได้รับความช่วยเหลือให้เกิด ความสามารถในการเลือกอาชีพได้ด้วยความพึงพอใจ โดยวิธีการช่วยให้บุคคลเกิดพัฒนาการในเรื่อง ของความสามารถและเรื่องความสนใจซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชีพและช่วยให้บุคคลได้เข้าใจในตนเอง รู้ถึง จุดอ่อน จุดเด่น อันจะมีผลทำให้เลือกอาชีพได้อย่างพึงพอใจ

พัฒนาการด้านอาชีพในระดับประถมศึกษา

ในวัยเด็กตอนปลาย (Late Childhood) เป็นวัยที่มีอายุระหว่าง 6 - 12 ปี เป็นวัย

ที่ค่อย ๆ พัฒนาการรู้สึกนึกคิด ความสนใจ หักเหน็ด และคำนิยม เกี่ยวกับพฤติกรรม ความสามารถ และคุณลักษณะของตน โดยสังเกตและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (นวดละขอ สุภาพล. 2523 : 28 - 29) การเลียนแบบเป็นการพัฒนาความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติอย่างหนึ่ง เพราะเด็กวัยนี้ต้องการการยอมรับจากสังคม ดังนั้นจึงเลือกที่จะประพฤติตามแบบอย่างที่ดีที่สังคมเห็นชอบเพื่อให้ตนเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป การเลียนแบบจึงเกิดขึ้นง่าย (กันยา ประสงค์เจริญ. 2526 : 34) บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมักได้รับการเลียนแบบเสมอ โดยเด็กคาดหวังว่าตนจะได้รับรางวัลเมื่อเลียนแบบผู้ชำนาญงานหรือผู้ประสบความสำเร็จ ยิ่งถ้าผู้ชำนาญงานหรือผู้ประสบความสำเร็จได้รับสำเร็จได้รับความสำเร็จมากเท่าใด เด็กจะพัฒนาความรู้สึกนึกคิดและทัศนคติให้ใกล้เคียงกับผู้ใหญ่มากขึ้นเท่านั้น (Kelly. 1953) เนื่องจากเด็กที่มีอายุ 11 ปี เริ่มเกิดความรู้สึกว่าชอบหรือไม่ชอบทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีความสามารถที่จะทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดได้เมื่อเด็กมีอายุ 12 - 14 ปี จะมีส่วนพิจารณาอาชีพของตน เพราะทั้งเด็กชายและเด็กหญิงมีความกระตือรือร้นในเรื่องของอาชีพแล้ว (ไพฑูริย์ มณีทองศ์. 2526 : 8 - 9 อ้างอิงมาจาก Goldsen. 1960, Geller. 1978) ซึ่งตรงกับกินชเบอร์ก และคนอื่น ๆ (กมลเพชร ฉัตรศุภกุล. 2521 : 76 - 77 อ้างอิงมาจาก Ginsberg, and others. 1951) กล่าวว่า พัฒนาการด้านอาชีพมีระยะต่าง ๆ ที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ระยะการเพ้อฝัน (The Fantasy Period) อายุ 6 - 11 ปี เด็กจะเลือกอาชีพของตนโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของตนเอง จะเพ้อฝันว่าอยากเป็นนั่นเป็นนี่โดยได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุ และหนังสือต่าง ๆ

2. ระยะการทดลอง (The Tentative Period) อายุ 12 - 14 ปี ในระยะนี้เด็กจะเริ่มมีความรู้สึกและยอมรับว่าเขาสนใจกิจกรรมบางอย่าง ชอบที่จะทำกิจกรรมบางประเภท หลังจากนั้นเด็กจะพบว่าในกิจกรรมที่เขาสนใจจะชอบทำนั้นมีกิจกรรมบางอย่างที่เขาทำได้ดีกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ในที่สุดเด็กจะพิจารณาเลือกอาชีพตามลักษณะของตน โดยจะนำเอาความสามารถ ความสนใจและทัศนคติของตนมาพิจารณาเลือกอาชีพ

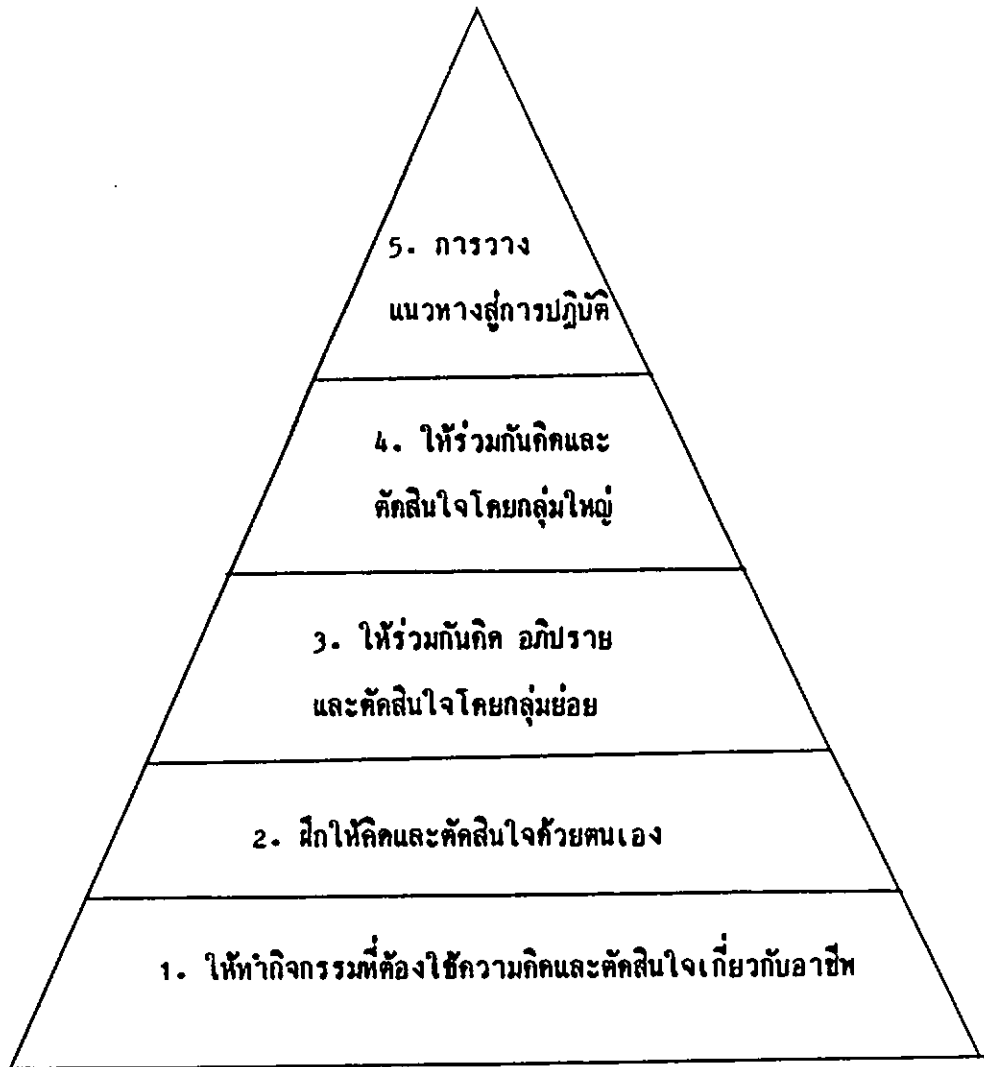
3. ระยะความเป็นจริง (The Realistic Period) บุคคลที่อยู่ในระยะนี้กำลังเรียน

อยู่ในระดับมหาวิทยาลัย บุคคลเหล่านี้จะมีการประเมินประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพในลักษณะที่เป็นจริง เมื่อได้มีประสบการณ์และการประเมินผล ถ้าความปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวจะทำให้บุคคลตกอยู่ในระยะของการก่อเป็นรูปร่างในค่านิยมอย่างชัดเจน

สรุปได้ว่าเด็กในระดับประถมศึกษาเป็นวัยที่กำลังพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม โดยธรรมชาติเด็กควรจะได้เริ่มเรียนรู้เรื่องอาชีพแล้ว ควรถือว่าวัยนี้เป็นรากฐานของการเตรียมตัวประกอบอาชีพ การกระตุ้นให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพ ตลอดจนคุณสมบัติของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพในสังคม จะมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนต่อไป

การพัฒนาความสนใจอาชีพในระดับประถมศึกษา

การพัฒนาความสนใจอาชีพให้เด็กควรจะนำหลักการที่จะสร้างความรู้สึกรู้สึกให้เด็กตระหนักหรือยอมรับในอาชีพเป็นอันดับแรก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา. 2528 : 702 - 709) เพื่อกระตุ้นความต้องการในการประกอบอาชีพให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก การยอมรับในอาชีพเกิดขึ้นจากการเห็นความสำคัญของคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ ก่อนเป็นเบื้องต้น เมื่อเด็กยอมรับความสำคัญหรือคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ ก่อนเป็นเบื้องต้น เมื่อเด็กยอมรับความสำคัญหรือคุณค่าของอาชีพแล้วก็เชื่อว่าเด็กจะเกิดความสนใจอาชีพและประกอบอาชีพ ตามความสนใจของเขาในโอกาสต่อไป ดังนั้นสิ่งสำคัญต้องสร้างความตระหนักหรือการยอมรับในคุณค่า และความสำคัญของการประกอบอาชีพเป็นอันดับแรก ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างการยอมรับดังนี้

แผนภูมิ 1 แสดงขั้นตอนการสร้างความตระหนักหรือการยอมรับในคุณค่าของอาชีพ
(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2528 : 702 - 709)

ขั้นตอนที่ 1 ใช้กรณีตัวอย่าง (Case Study) ของผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ หรือผู้ที่มีปัญหาในการประกอบอาชีพ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ มาสอนเด็ก โดยให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักคิด และตัดสินใจ

ขั้นตอนที่ 2 ให้เด็กแต่ละคนคิด และหาคำตอบ พร้อมกับเหตุผลของตนเอง โดยบันทึกคำตอบของคนไว้ในกระดาษ

ขั้นตอนที่ 3 แบ่งกลุ่มย่อยแล้วให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มโดยใช้ความคิด คำตอบพร้อมกัน เหตุผลของตนเองมาใช้ในการอภิปราย แล้วสรุปความคิดที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มย่อย การอภิปรายกลุ่มจะช่วยให้เกิดการปรับความคิดของตนเองให้เข้ากับความคิดของกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 4 ให้แยกกลุ่มย่อย แล้วรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ เสร็จแล้วให้ตัวแทนของกลุ่มย่อย รายงานผลของการสรุปความคิดที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มย่อย โดยมอบหมายให้แต่ละกลุ่มบันทึก ความคิดของแต่ละกลุ่มที่ออกมารายงานไว้ ทั้งนี้เพื่อปรับความคิดเห็นการตัดสินใจให้สอดคล้อง กับความคิด เหตุผล และการตัดสินใจของกลุ่มใหญ่อีกครั้งหนึ่ง

ขั้นตอนที่ 5 เสนอแนวทางหรือสร้างข้อตกลงที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพนั้น ๆ โดย กำหนดแนวทางที่ชัดเจนไปสู่การทดลองปฏิบัติ หรือศึกษาข้อมูลอย่างละเอียดในอาชีพที่เขาสนใจ เพราะมีความเชื่อว่าเกิดการยอมรับในคุณค่าของอาชีพแล้วหลังจากที่ได้ฝึกกิจกรรมจากขั้นตอนที่ 1-4

สรุปได้ว่าวิธีการพัฒนาความสนใจในระดับประถมศึกษากระทำได้โดยให้เด็กมองเห็นคุณค่า ของการประกอบอาชีพ วิธีการหนึ่งคือให้เด็กทราบประวัติ หรือผลงานด้านอาชีพของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต เนื่องจากเด็กอายุ 9 - 10 ปี ขึ้นไปมีความสนใจเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริง เรื่องชีวประวัติ เรื่องผจญภัย ความตื่นเต้น และประวัติศาสตร์ (จาตุรงค์ อาจารย์. 2522 : 9) ดังนั้น ชื่อเสียง และรายได้ดีของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตจะเป็นแรงจูงใจให้เด็ก อยากประกอบอาชีพนั้นบ้าง ซึ่งเท่ากับเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพแก่เด็ก

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ

ปริมาณของความต้องการทางการศึกษาที่เพิ่มขึ้นทุกปีนั้น มีสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือ บุคคลหางานที่ต้องการทำไม่ได้ (Edwards. 1974 : 34) หรือเลิกงานจึงไม่มีงานทำ และต้อง ทำให้เรียนต่อไปอีก การศึกษาต่อคนจำนวนมากแท้จริงคือการทำงานที่แฝงอยู่ (Jolly. 1973 : 201) การเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดในเรื่องนี้จะต้องเปลี่ยนที่ระบบการศึกษา เนื่องจากในประเทศไทย ยังขาดงานอาชีพมากมายที่ยังไม่ทำเป็นงานเป็นการอาจเป็นเพราะความไม่เข้าใจ การมองข้าม ความสำคัญ หรือยังมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง (ประชุมสุข อาชวอรุณ. 2517 : 21) การมีทัศนคติ

ที่ไม่ถูกต้องต่ออาชีพทางประการในสังคมไทยนั้น เป็นผลทำให้คนไทยไม่นิยมชวนชวาย ต่อสู้ คั้นรน
 ทำงานหนักเพื่อความสำเร็จในชีวิต ไม่ชอบงานที่ต้องรับผิดชอบมาก ชอบมีฐานะที่ขึ้นอยู่กับผู้อื่น
 มีเงินเดือนไม่นิยมทำงานที่ใช้มือหรือใช้ร่างกาย และใช้ความสามารถที่ก่อให้เกิดผลผลิตทาง
 เศรษฐกิจ (ไพฑูริย์ เกรือแก้ว. 2518 : 131 - 133) คนไทยไม่นิยมเป็นพ่อค้า ถ้าจะดำเนิน
 ธุรกิจคนไทยจะนิยมตำแหน่งที่มีกำไรมากกว่าเนื้อหาของงาน การทำงานต้องทำงานที่เป็น
 เจ้านายคน ไม่ชอบประกอบธุรกิจด้วยตนเองให้เป็นล้าเป็นสัน แต่ชอบงานเป็นลูกจ้างคนอื่น ไม่ชอบ
 เสี่ยง ไม่หนักเอาเบาสุ (วิจิต แสงทอง. 2520 : 41)

สรุปได้ว่าคนไทยนิยมอาชีพรับจ้างที่มีเงินเดือนประจำ ไม่ว่าจะเป็ลูกจ้างรัฐบาลหรือ
 เอกชน มากกว่าประกอบอาชีพอิสระ จึงปรากฏว่ามีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นต่าง ๆ ว่างงาน
 อยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากไม่ทราบว่าจะทำอะไร หากไม่มีงานรับจ้างจากหน่วยงานหรือเอกชน
 การว่างงานมิใช่จะเป็นปัญหาเฉพาะเฉพาะเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ก่อปัญหาทางสังคมด้วย (อารีรัตน์
 หัตถ์เพ็ญ. 2528 : 15) เพราะหากว่าคนว่างงานประกอบอาชีพอิสระอย่างสุจริตไม่เป็น ชอบหัน
 ไปในทางทุจริต ปัญหาเช่นนี้จะทำให้ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจชะงักงัน ถ้าสามารถทำให้
 พลเมืองที่สำเร็จการศึกษาทุกระดับ เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา
 มีความรู้สึกที่ดี มีทัศนคติที่ดี และมีความสนใจในการประกอบอาชีพอิสระ มีความมุ่งมั่น ความตั้งใจ
 ที่จะประกอบกิจให้บรรลุจุดหมาย ก็สามารถหารายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ มีความ
 ชัยนออกทนในงานอาชีพอิสระที่ตนได้เลือกทำแล้ว ปัญหาคนว่างงานย่อมจะมีน้อย เพราะทุกคนเมื่อ
 ไม่มีงานรับจ้างก็ย่อมสามารถที่จะมีความคิดริเริ่มทำงานอาชีพอิสระได้ลำพังคนเดียวหรือร่วมกลุ่ม
 กันได้

ข้อมูลจากเอกสารดังกล่าวข้างต้น แสดงว่าการปลูกฝัง ทัศนคติความรู้สึกนึกคิดความสนใจ
 และทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะลดปัญหาการว่างงานได้ โดยต้องเริ่ม
 ปลูกฝัง ทัศนคติความสนใจ และทัศนคติที่ดีต่ออาชีพต่าง ๆ ทุกอาชีพ ตั้งแต่ในระดับประถมศึกษา
 โดยชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของวิชาต่าง ๆ ที่เรียน ว่ามีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ ดังนั้นการจัด
 กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทัศนคติความสนใจดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็น

สมควรที่จะทดลองใช้กิจกรรมการสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสนใจในการประกอบอาชีพ
อิสระสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เอกสารที่เกี่ยวข้องสถานการณ์จำลอง

ความหมายของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

เบค และมอนโร (Beck and Monroe. 1965 : 45) กล่าวว่าความหมายดั้งเดิม
ของสถานการณ์จำลองคือ ความหลอกลวง หรือการแสดงผิด แต่ปัจจุบันสถานการณ์จำลองหมายถึง
กระบวนการซึ่งอยู่ในรูปแบบหรือความคล้ายคลึงกับสภาพที่เป็นจริง ซึ่งสร้างขึ้นมาเพื่อตรวจสอบภาวะ
หรือเพื่อการสอน

ชูลท์ (Schult. 1972 : 4) กล่าวถึงการสอนโดยวิธีใช้สถานการณ์จำลองว่าเป็น
การสอนแบบปฏิบัติการที่ใช้แบบจำลอง หรือกระบวนการต่าง ๆ เหมือนระบบของจริง การสอนโดย
ใช้สถานการณ์จำลองเป็นการสอนที่สมมติสถานการณ์ต่าง ๆ ให้คล้ายกับสภาพที่เป็นจริง โดยมีให้
ผู้เรียนหรือผู้อยู่ในสถานการณ์นั้นได้ฝึกปฏิบัติ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังทำให้ผู้เรียน
เกิดทักษะในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ คิดว่าวิธีสอนแบบบรรยาย

นอกจากนั้น กรูซแซงก์ (Cruichehank. 1972) กล่าวว่าสถานการณ์จำลอง คือผลิต
ผลที่เกิดขึ้นเมื่อมีสถานการณ์ หรือผลของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นแล้ว สถานการณ์จำลองนี้จะรวมไปถึง
เรื่องจำลอง ภาพจากโทรทัศน์และการเล่นละครด้วย

ส่วนนักการศึกษาของไทยได้ให้ความหมายของการสอนโดยวิธีใช้สถานการณ์จำลองไว้
ดังต่อไปนี้

พิศนา แชมมณี (2522 : 202) ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ว่าสถานการณ์
จำลอง หมายถึง การจำลองสถานการณ์ หรือการสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง
แล้วให้ผู้เรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้น และให้มีปฏิริยาโต้ตอบกัน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มี
โอกาสทดลองแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจไม่กล้าแสดง เพราะเป็นการ

เสียงต่อผลที่จะได้รับมากเกินไป

สำเร็จ เวชสมุทร (2523 : 18 - 19) กล่าวว่า สอนการณ์จำลองคือการจำลอง สอนการณ์หรือสภาพการณ์นั้นจำลองมาจากสภาพที่เป็นจริง หรือคล้ายคลึงกับสิ่งที่เป็นจริงใน สังคมมากที่สุด แล้วผู้เรียนได้ปฏิบัติ แสดง ออกความเห็น หรือหาทางแก้ปัญหาในสอนการณ์ นั้น ๆ การปฏิบัติเหล่านี้ผู้เรียนจะได้กระทำเหมือนว่าเขายู่ในสอนการณ์นั้นจริง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการ ฝึกที่ไม่ทำให้ผู้เรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในสภาพเป็นอันตราย หรือได้รับความเสียหายใด ๆ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด มีโอกาสตัดสินใจ เลือกรูปวิธีการในการแก้ปัญหา และเลือกหลักการหรือทฤษฎีมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาของเขา

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 104) ให้ความหมายว่า สอนการณ์จำลองคือการจัด สภาพแวดล้อมเลียนแบบของจริง ให้ใกล้เคียงสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน การแก้ปัญหา และตัดสินใจในสภาพการณ์ที่เขากำลังเป็นอยู่นั้น

จากการศึกษาความหมายของการสอนโดยวิธีใช้สอนการณ์จำลองดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การสอนโดยวิธีใช้สอนการณ์จำลอง หมายถึง การจำลองเหตุการณ์หรือการเลียนแบบสภาพ เหตุการณ์ หรือการสมมุติสอนการณ์ โดยให้มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาปัญหาจากสอนการณ์จำลองนั้น ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และมีทักษะในการตัดสินใจและ เลือกรูปแนวทางแก้ปัญหา มีความเข้าใจในเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วยตนเองได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถ ดำเนินโครงการเรียนรู้จากการฝึกไปสู่เนื้อหาที่ต้องการได้

ความมุ่งหมายในการสร้างสอนการณ์จำลอง

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 5) กล่าวถึงความมุ่งหมายในการสร้างสอนการณ์จำลอง ไว้ดังนี้คือ

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้พบ และรู้จักแก้ปัญหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิด และนำเหตุผลมาอภิปราย เพื่อประกอบการตัดสินใจ
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้รู้จักวิพากษ์วิจารณ์และอคทนต่อการทศวิพากษ์วิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัยในตนเอง สำนึกถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
4. เพื่อเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอน จากการฟังครูสอนแต่ผู้เดียวมาเป็นการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

การสร้างสถานการณ์จำลอง

ทเวลดอร์ (สมบุรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17 - 20 อ้างอิงมาจาก Twelder : 1969) กล่าวถึงการสร้างสถานการณ์จำลองว่า ในการออกแบบสร้างสถานการณ์จำลอง เพื่อการสอน ควรพิจารณาถึงสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้

1. จะสอนเนื้อหาอะไร
2. จะสอนอย่างไรจึงจะให้ผลดี ต้องคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียนด้วย
3. ทำอย่างไรระบบที่ออกแบบจึงจะมีความสมบูรณ์ ซึ่งต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษาด้วย

ในการสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการเรียนการสอน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดขอบเขตปัญหาการสอน โดยผู้สร้างจะต้องรู้และเข้าใจว่าปัญหานั้นคืออะไร ปัญหาที่กำหนดขึ้นนั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไร และจะใช้สภาวะแวดล้อมอะไรเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหา
2. พิจารณาว่าจะใช้กับนักเรียนกี่คน ใช้เครื่องมืออะไร มีวิธีการอย่างไร ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างไร การดำเนินการจะเป็นในรูปใด มีสิ่งใดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกได้บ้างและปรัชญาการสอนจะเป็นไปในแนวใด
3. ขึ้นปรับสถานการณ์เข้าสู่ปัญหา เพื่อให้ปัญหานั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ต้องอาศัยสภาพการณ์ที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมกับปัญหา หรือเลือกวิธีการที่จะนำปัญหาเข้าสู่จุดมุ่งหมายที่

กำหนดไว้

4. **ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ** โดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้อยู่ในรูปของพฤติกรรมที่สามารถวัดได้
5. **ขั้นกำหนดเกณฑ์การวัดผล** ซึ่งจะใช้วัดพฤติกรรมของผู้เรียน โดยแบ่งเกณฑ์การวัดออกเป็น 2 แบบคือ เกณฑ์การวัดผลขั้นสุดท้ายในการเรียน และเกณฑ์การวัดระดับความสามารถที่เปลี่ยนแปลงไป
6. **ขั้นเสนอผลของสถานการณ์จำลอง**
7. **ขั้นการเลือกชนิดของเครื่องมือที่จะนำมาเป็นส่วนประกอบในสถานการณ์จำลอง**
เช่น ใช้เครื่องช่วยสอน หนังสืออ่านประกอบ เกมส์ หรือการแสดงบทบาท เป็นต้น
8. **ขั้นพัฒนาการสถานการณ์จำลอง** โดยเลือกสื่อหลายอย่างมาใช้ แล้วจึงเลือกสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดมาเป็นเครื่องมือ
9. **ขั้นพัฒนาระบบของสถานการณ์จำลอง** โดยพิจารณาข้อบกพร่องของแต่ละขั้นตอนเพื่อนำไปแก้ไขสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด
10. **ขั้นทดลองใช้สถานการณ์จำลอง** เพื่อหาข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น อาจทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็กหรือแบบตัวต่อตัว โดยให้ผู้รับการทดสอบทำเครื่องหมายในที่ที่เป็นปัญหา หรือเปิดโอกาสให้อภิปรายกับผู้สร้างโดยตรง
11. **ขั้นเปลี่ยนแปลงแก้ไขสถานการณ์จำลอง** หลังการทดลอง ถ้าหากพบข้อบกพร่องต้องทำการปรับปรุงให้เหมาะสม
12. **ขั้นใช้สถานการณ์จำลองเป็นอุปกรณ์หรือกิจกรรมในการสอนจริง** ซึ่งผู้สร้างจะต้องดูประสิทธิผลของสถานการณ์จำลองนั้นด้วย
13. **ขั้นปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สถานการณ์จำลองเหมาะสมกับสภาวะการณ์ในอนาคต** ในการนำสถานการณ์ไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนนั้น มักจะพบการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ในการสอนจริงอยู่เสมอ จึงต้องปรับปรุงและเตรียมสถานการณ์จำลองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ข้อคำนึงเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลอง

1. ถ้าหากสามารถหาความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ได้มากเพียงใดจะช่วยทำให้สามารถสร้างสถานการณ์จำลองเหมาะสมได้มากขึ้นเพียงนั้น
2. ผู้สร้างสถานการณ์จำลองจะต้องศึกษาสถานการณ์จำลองที่คนอื่นสร้างให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนจะสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นเอง ถ้าสามารถศึกษาได้มากเพียงใดก็จะสามารถสร้างสถานการณ์จำลองได้ดีเพียงนั้น
3. สถานการณ์จำลองที่เป็นไปได้ หรือคล้ายคลึงสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เป็นสถานการณ์จำลองที่ดีที่สุดที่เราต้องการ
4. ส่วนประกอบต่าง ๆ ของเครื่องมือในสถานการณ์จำลองไม่ใช่จุดมุ่งหมายปลายทาง แต่เป็นเพียงสื่อที่จะนำสถานการณ์จำลองไปสู่จุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

วิธีการเสนอสถานการณ์จำลอง

สุภา กิจจาทร (2529 : 197) กล่าวถึงการเสนอสถานการณ์จำลองกับผู้เรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ให้ดูรูปภาพแล้วเล่าเรื่องประกอบ
2. ให้ดูรูปภาพซึ่งเรียงลำดับตามเหตุการณ์
3. ให้ดูภาพยนตร์ หรือภาพสไลด์เกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
4. ให้ดูการแสดงบทบาท (Role - playing)
5. เล่าให้ฟังถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือใช้กรณีตัวอย่าง
6. ให้ดูจากสถานที่ที่ตกแต่งเหมือนสถานที่จริงและมีการแสดงบทบาทประกอบ

ประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง

การใช้สถานการณ์จำลองมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน (สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์

ณ อยุธยา. 2525 : 17 - 18) ดังต่อไปนี้

1. สามารถสร้างอารมณ์ และสร้างทัศนคติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้
  2. สถานการณ์จำลองยังสามารถรวมเอาพฤติกรรมที่จะชี้ความสามารถของผู้เรียนและความจำไว้ด้วยกัน คือผู้เรียนจะพัฒนาทั้งความจำและชี้ความสามารถ
  3. สถานการณ์จำลองจะจูงใจให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมได้นาน
  4. ผู้เรียนจะสามารถเลือกสนองต่อสภาพการณ์ทางสังคม ฯลฯ จากสถานการณ์จำลองได้
  5. สถานการณ์จำลองจะช่วยปรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนให้เข้ากันได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามความต้องการ
  6. สถานการณ์จำลองดึงความสนใจของผู้เรียนไว้ได้ทั้งในการท่าแบบฝึกหัด และแม้แต่การเรียนเนื้อหาหลายอย่าง
  7. สถานการณ์จำลองสามารถที่จะชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการได้
- นอกจากนั้น ครูชแซงก์ (Cruickshank. 1972 : 17 - 19) กล่าวถึงส่วนดีที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนการสอน ไว้ดังนี้
1. ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งแสดงออกภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
  2. จากการปฏิบัติของผู้เรียนในสถานการณ์จำลองจะสามารถบอกได้ว่าเขาได้นำหลักการหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้แค่ไหน อย่างไร
  3. เป็นวิธีการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยที่ประสบการณ์นั้น ๆ ไม่อาจมีโดยตรงในขณะศึกษาในสถานศึกษา เช่น การแก้ปัญหาที่ปรากฏในชีวิตจริงในสังคม การสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาจึงเป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการศึกษาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น
  4. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประสบเฉพาะความจริงที่เลือกสรรแล้ว และมีระดับความยากง่าย ความสลับซับซ้อนที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน
  5. ผู้เรียนจะได้มีประสบการณ์ได้ฝึกในสิ่งที่ถ้าเป็นสภาพแท้จริงแล้วจะเสี่ยงภัยอันตรายมาก แต่เมื่อสถานการณ์นั้นถูกจำลองมา ผู้เรียนจะสามารถฝึกและมีประสบการณ์ได้โดยไม่มีอันตรายใด ๆ

สำหรับผลงานวิจัยนั้น ถาวรศักดิ์ น่วมศิริ (2527 : 53) ได้ทดลองใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์ รายวันสร้างเป็นสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษาเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรม พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจริยอนุสรณ์ 1 สังกัดกลุ่มโรงเรียน โรงเรียนน้ำหมัน สำนักงานประถมศึกษาอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ปีการศึกษา 2526 จำนวน 33 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 17 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนจริยศึกษา จากการใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างเป็นสถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมได้รับการสอนจริยศึกษาคตามแผน การสอนของกรมวิชาการ ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 36 คาบ คาบละ 20 นาที ผลการศึกษา พบว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้ข่าวหนังสือพิมพ์ใช้เป็นสถานการณ์จำลองมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม จริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถีกฤทธิ บุษบา (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทดลองสร้างสถานการณ์จำลอง และวิธีไม่ใช้สถานการณ์จำลองในการเรียน การสอนวิชาสังคมศึกษา หน่วยปัญหาโลกปัจจุบันและศึกษาเจตคติและการพัฒนาเจตคติต่อการสอนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 60 คน เป็น กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองใช้วิธีการเรียนการสอนแบบสถานการณ์ จำลอง และกลุ่มควบคุมใช้วิธีการเรียนการสอนแบบไม่ใช้สถานการณ์จำลองใช้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 23 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สถานการณ์ จำลองมีการพัฒนาทัศนคติต่อการสอนวิชาสังคมศึกษาหน่วยปัญหาโลกปัจจุบันสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวจึงทำให้พอสรุปได้ว่า สถานการณ์จำลองเป็นการเลียนแบบ สภาพการณ์หรือสมมุติการณ์ต่าง ๆ โดยให้มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมากที่สุด เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาปัญหาจากสถานการณ์จำลองนั้น ๆ ด้วยตนเอง ทำให้เกิดทักษะในการตัดสินใจ เลือกแนวทางในการแก้ปัญหา มีความเข้าใจในสถานการณ์นั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถด้ายโยง การเรียนรู้จากการฝึกไปสู่การสร้างทัศนคติที่พึงประสงค์ได้

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่งแคง สังกัดกลุ่มหนองแวง อำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2532 ที่ตอบแบบสอบถาม ความสนใจอาชีพอิสระจำนวน 60 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่งแคง สังกัดกลุ่มหนองแวง อำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2532 ซึ่งได้มาจากการคัดเลือกโดยให้ตอบแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 55 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนความน่าเชื่อถือที่ก่าหนดคิให้มา เรียงลำดับคะแนน จากต่ำไปสูง ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนความสนใจอาชีพอิสระต่ำจำนวน 40 คน สอบถาม ความสมัครใจในการเข้าร่วมทดลองแล้วสุ่มนักเรียนเหล่านี้เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) แล้วจับสลากแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือดังนี้

1. โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ

1. โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลอง มีขั้นตอนในการสร้างและวิธีการสอน ดังนี้

1.1 การสร้างสถานการณ์จำลอง มีวิธีการดำเนินการดังนี้

1.1.1 ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการความสนใจอาชีพ และวิธีการเขียนแผนการสอน

1.1.2 เลือกข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวัน และวารสารที่ลงข่าวปัญหาการว่าง

งาน ตลอดจนชีวิตการทำงานของผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ แล้วนำมาสร้างเป็นสถานการณ์จำลอง

1.1.3 นำสถานการณ์จำลองที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกศพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา หาสิตะกันธุ์ และรองศาสตราจารย์กมลรัตน์ หล้าสูงษ์

1.1.4 นำสถานการณ์จำลองดังกล่าวไปทดลองใช้กับนักเรียนที่โรงเรียนบ้านคำสร้อย จำนวน 20 คน แล้วนำมาปรับปรุงครั้งสุดท้ายในด้านวิธีการและกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับเวลาสอนจริง

1.2 วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีวิธีดำเนินการดังนี้

1.2.1 ให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความหมายของอาชีพ โลกของงานในชุมชน และการกระตุ้นความสนใจในอาชีพอิสระด้วยการอภิปรายกลุ่ม

1.2.2 สอนโดยใช้สถานการณ์จำลองประกอบการอภิปรายกลุ่มด้วยการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติและกิจกรรมการเล่นหุ่น

✕ ตัวอย่าง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

เรื่อง ประสิทธิ์ : ผู้ไม่เคยดูถูกตนเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด คนที่ไม่ถูกตนเอง คิดว่าทำอะไรก็ได้ ทำจริง และลงมือทำงานด้วยตนเอง เป็นหนทางให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. บอกเหตุผลที่ทำให้คนประสบความสำเร็จในชีวิตได้อย่างน้อย 3 ข้อ
2. บอกข้อดี ข้อเสีย ของการประกอบอาชีพช่างก่อสร้างให้ถูกต้อง

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นกำหนดบทบาทของบุคคล สำหรับผู้แสดงบทบาทสมมุติในสถานการณ์จำลอง
2. หนังสือชีวิตต้องสู้ เล่มที่ 3 หน้า 177 - 183 เรื่อง ประสิทธิ์ : ผู้ไม่เคยถูกคุก

ตนเอง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูและนักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนผู้ที่

ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

3. เลือกนักเรียนจำนวน 4 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์จำลอง เรื่อง ประสิทธิ์ : ผู้ไม่เคยถูกคุกตนเอง

4. มอบแผ่นบทบาทและสถานการณ์จำลองให้กับผู้แสดงบทบาทสมมุติแต่ละคนทำการศึกษาค้นข้อมูลก่อนทำการแสดง และครูแจกเอกสารอักษำเนา ประสิทธิ์ : ผู้ไม่เคยถูกคุกตนเอง ให้นักเรียนทุกคนอ่าน

5. ให้ผู้แสดงบทบาทแนะนำตนเองว่า เล่นบทบาทของใครแล้วเริ่มแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์จำลอง ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที

6. ครูตั้งคำถามวิธีการดำเนินอาชีพ อุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหาของบุคคลใน สถานการณ์จำลอง แล้วให้นักเรียนคิดและหาคำตอบ พร้อมกับหาเหตุผลของตนเอง โดยบันทึก คำตอบของตนไว้ในกระดาษ

7. แบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนอภิปรายกลุ่ม โดยใช้ความคิด คำตอบ พร้อมกับเหตุผลของตนเองมาใช้ในการอภิปราย แล้วสรุปความคิดที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม

8. แยกกลุ่มย่อย แล้วรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ ใช้ตัวแทนของกลุ่มย่อยรายงานผลสรุปของ ความคิดที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มย่อย โดยมอบหมายให้แต่ละกลุ่มบันทึกความคิดของแต่ละกลุ่มที่ออกมา รายงาน

9. นำผลการรายงานของแต่ละกลุ่มมาสรุปรวมกันเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ ช่วงก่อสร้าง

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

- การตอบคำถาม
- การอภิปรายแสดงความคิดเห็น
- ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

สำหรับโปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนี้ ผู้วิจัยและสมาชิก จะพบกันทุกวันจันทร์ และวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 - 16.10 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองเอง (ทั้งตารางในภาคผนวก)

2. การสอนแบบปกติ

การสอนแบบปกติเป็นการสอนแบบบรรยาย โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอิสระและเรื่องราว เหตุการณ์ ตลอดจนชีวิตของบุคคลที่เกิดขึ้นจริงในสังคม

ตัวอย่าง

การสอนแบบปกติ

เรื่อง ประสิทธิ์ : ผู้ไม่เคยถูกตนเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด คนที่ไม่เคยถูกตนเอง คิดว่าจะทำอะไรก็ได้ ทำจริง และลงมือทำงาน
ด้วยตนเอง เป็นหนทางให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนบอกเหตุผลที่ทำให้คนประสบความสำเร็จในชีวิตอย่างน้อย 3 ข้อ
2. บอกข้อดี ข้อเสียของอาชีพช่างก่อสร้างให้ถูกต้อง

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือชีวิตต้องสู้ เล่มที่ 3 หน้า 177 - 183 เรื่อง ประสิทธิ์ : ผู้ไม่เคยถูกตนเอง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. แจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ
3. ครูแจกเอกสารสำเนาเรื่อง ประสิทธิ์ : ผู้ไม่เคยถูกตนเอง ให้นักเรียนทุกคนอ่าน
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ
5. ครูและนักเรียนสรุปหลักการและเหตุผลของผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบ

อาชีพ การประเมินผล ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมการเรียน

สำหรับโปรแกรมการสอนปกตินั้น ผู้วิจัยและสมาชิกจะพบกันทุกวันอังคาร และวันศุกร์ เวลา
15.30 - 16.10 น. เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที โดยผู้วิจัยจะสอนเอง

(กิ่งภาคผนวก)

3. แบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ

ในการสร้างแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดที่ครอบคลุมเนื้อหาในอาชีพอิสระที่ประชาชนต้องการในจังหวัดมุกดาหาร โดยศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาจากสภาพความเป็นจริง หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระมาดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 นำแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 20 ข้อ มาหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวจำนวน 2 คน คือ ศาสตราจารย์ ดร.ห่องพรรณ เกศทิพย์ และรองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา หาสิตะพันธุ์ ผู้ประกอบอาชีพอิสระจำนวน 1 คน คือ คุณสายัณห์ โศครสะซึ่ง และตรวจสอบความเที่ยงตรงจากสูตร

$$IC = R/N \quad (\text{คณะอาจารย์ผู้สอนวิจัย } 521.2528 : 178)$$

เมื่อ IC แทน คำนวณความสอดคล้องของข้อสอบกับพฤติกรรม

R แทน คะแนนความถี่เห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา

ER แทน ผลรวมคะแนนความถี่เห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชาทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา

การวิเคราะห์ค่าเป็นเป็นขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชาแต่ละคนพิจารณาถึงความเห็น และให้คะแนน ดังนี้

+ 1 = แน่ใจว่าข้อสอบนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อสอบเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มนั้นหรือไม่

- 1 = แน่ใจว่าข้อสอบไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

2. หากค่า IC จากสูตร ถ้าได้ค่านี IC มากกว่าหรือเท่ากับ .5 สรุปว่าข้อสอบนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมนั้น ข้อสอบที่มีค่าค่านีต่ำกว่า .5 จะถูกจำกัดออกไปหรือถูก

นำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อแต่งเป็นข้อสอบใหม่

3.2 นำแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3.3 นำแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจสอบให้คะแนนและนำคะแนนของแต่ละคนมาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ เพื่อหาอำนาจจำแนกของข้อสอบแต่ละข้อโดยใช้สถิติค่าที (t-test) เลือกข้อที่มีค่าที ไม่ต่ำกว่า 1.75 ไปหาค่าความเชื่อมั่น (ถึงภาคผนวก)

3.4 นำข้อคำถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาหาความเชื่อมั่นโดยพิจารณาจาก Coefficient Alpha ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)ปรากฏว่าดัชนีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ = 0.92

3.5 นำแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระที่ผ่านการหาความเชื่อมั่นมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ตัวอย่างแบบสอบถาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระมีจำนวน 20 ข้อ
2. ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งตามความสนใจของนักเรียน

ตัวอย่างเช่น

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		อย่างยิ่ง			ด้วย	อย่างยิ่ง
00	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มั่นคง					

นักเรียนเห็นว่าข้อความดังกล่าวตรงกับความสนใจของนักเรียนมากที่สุด นักเรียนจึงกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ้าซีก ✓	ในช่อง เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
ผ้าซีก ✓	ในช่อง เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ผ้าซีก ✓	ในช่อง ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ผ้าซีก ✓	ในช่อง ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ผ้าซีก ✓	ในช่อง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจว่าอาชีพอิสระคืออะไร มีลักษณะการทำงานอย่างไร
2. ทำการทดสอบก่อน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ
3. ดำเนินการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ
4. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง นำแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระมาทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง (Post - test)
5. นำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์หาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยวิธีการทางสถิติ

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized control-group pretest posttest design (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 77)

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
(R)	E	T _{1E}	X	T _{2E}
(R)	C	T _{1C}	-	T _{2C}

เมื่อ (R) แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มต่าง ๆ อย่างสุ่ม

E แทน กลุ่มทดลอง

C แทน กลุ่มควบคุม

T_{1E} แทน การสอบก่อนในกลุ่มทดลอง

T_{1C} แทน การสอบก่อนในกลุ่มควบคุม

T_{2E} แทน การสอบหลังในกลุ่มทดลอง

T_{2C} แทน การสอบหลังในกลุ่มควบคุม

X แทน การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

- แทน การสอนแบบปกติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 คะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 45)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

1.2 ความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ใช้สูตร (Ferguson. 1971 :

62)

$$s^2 = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ s	แทน ความแปรปรวนของคะแนน
$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนน
$\sum X^2$	แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละครั้งยกกำลังสอง
n	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร (Edwards. 1958 : 139)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S^2}{n_H} + \frac{S^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t	แทน ค่าวิกฤตที่ใช้ใน t - distribution
$\bar{X}_H$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S^2_H	แทน ความแปรปรวนของการกระจายคะแนนในกลุ่มสูง
S^2_L	แทน ความแปรปรวนของการกระจายคะแนนในกลุ่มต่ำ
n_H	แทน จำนวนผู้ตอบคำถามในกลุ่มสูง
n_L	แทน จำนวนผู้ตอบคำถามในกลุ่มต่ำ

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ Coefficient Alpha (Cronbach. 1970 : 161)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{s_1^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 s_1^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ
 s_1^2 แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

4. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างคะแนนก่อนสอบและหลังสอบของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์วิเศษ. 2528 : 236 - 240)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{(n \Sigma D)^2 - (\Sigma D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 n แทน จำนวนคู่
 ΣD แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

5. ทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่างของการสอน 2 วิธี โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์วิเศษ. 2528 : 228 - 231)

$$\frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \cdot \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

โดยมี $df = n_1 + n_2 - 2$

- เมื่อ x_1 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
 x_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
 n_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
 n_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม
 S_1^2 แทน ความแปรปรวนของการกระจายของคะแนนในกลุ่มทดลอง
 S_2^2 แทน ความแปรปรวนของการกระจายของคะแนนในกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนทำการทดลอง
2. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังจากการสอน โดยใช้สถานการณ์จำลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุมภายหลังจากการสอนแบบปกติ
3. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการสอน โดยใช้สถานการณ์จำลอง
4. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนทดลอง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนทำการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S	t
กลุ่มทดลอง	10	46	5.055	-.814
กลุ่มควบคุม	10	48	5.897	

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 1 ปรากฏว่า ความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุมภายหลังการสอนแบบปกติ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุมภายหลังการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S	t
กลุ่มทดลอง	10	81	5.985	6.757 ^{**}
กลุ่มควบคุม	10	60	8.299	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสนใจอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงกว่าการสอนแบบปกติ

3. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S.	t
ก่อนทดลอง	10	46	5.055	** - 10.531
หลังทดลอง	10	81	5.985	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 ปรากฏว่า ความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้น

4. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

กลุ่มควบคุม	N	$\bar{X}$	S	t
ก่อนการสอน	10	48	5.897	**
หลังการสอน	10	59	8.299	- 4.025

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 ปรากฏว่า ความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้น

บทสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการทดลองเพื่อพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งสรุปขึ้นและการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับการสอนแบบปกติที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปงแดง อําเภอนิคมนาคาสร้อย จังหวัดมุกดาหาร แยกเป็นข้อดังนี้

1. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
3. เปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติ

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความสนใจอาชีพอิสระสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
3. นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งแดง สังกัดกลุ่มหนองแขง อำเภอ นิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2532 ซึ่งได้มาจากการคัดเลือกโดยให้ตอบแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 55 ฉบับ มาตรวจให้คะแนนความน่าเชื่อถือ ตัวเลือกที่กำหนดมาเรียงลำดับคะแนนจากต่ำไปสูง ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนความสนใจอาชีพอิสระต่ำ จำนวน 40 คน สอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมทดลองแล้วสุ่มนักเรียนเหล่านี้ เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) แล้วจับสลากแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

1. โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
2. โปรแกรมการสอนแบบปกติ
3. แบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ

การดำเนินการทดลอง

1. ชั้นเลือกกลุ่มตัวอย่าง ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตอบแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ แล้วนำคะแนนมาเรียงจากต่ำไปสูง ให้นักเรียนที่มีความสนใจอาชีพอิสระจำนวน 40 คน แล้วใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายออกมาจำนวน 20 คน เพื่อจำแนกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน แล้วเก็บคะแนนความสนใจอาชีพอิสระของกลุ่มตัวอย่างไว้ เป็นคะแนนก่อนการทดลอง

(Pretest)

2. ชั้นการทดลอง ดำเนินการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับกลุ่มทดลองตามโปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระ ส่วนกลุ่มควบคุมสอนแบบปกติตามโปรแกรมการสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระ โดยใช้การสอนตามวัน เวลา ดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองทุกวันจันทร์ และวันพฤหัสบดี เวลา 15-30 - 16-10 น จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที

2.2 กลุ่มควบคุมทุกวันอังคาร และวันศุกร์ เวลา 15-30 - 16-10 น จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที

3. หลังจากการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองให้แก่กลุ่มทดลองและสอนแบบปกติให้แก่กลุ่มควบคุมแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

4. นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระก่อนและหลังการทดลองมาวิเคราะห์ความวิธิการทางสถิติต่อไป

สรุปผลการศึกษากันกว่า

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสนใจอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงกว่าการสอนแบบปกติ

2. นักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้น

3. นักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้น

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่งแคง อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. ความสนใจอาชีพอิสระระหว่างกลุ่ม

ภายหลังการทดลองพบว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติทั้งสองวิธีทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบความสนใจอาชีพอิสระระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแล้ว พบว่าการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ว่า "นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความสนใจอาชีพอิสระสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิจฤทธิ์ บุขมา (2526 : บทคัดย่อ) ให้ทดลองสร้างสถานการณ์จำลอง และวิธีไม่ใช้สถานการณ์จำลอง ให้แก่การสอนแบบปกติ ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาหน่วยวิชาโลกปัจจุบัน และศึกษาเจตคติและการพัฒนาเจตคติต่อการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีการพัฒนาเจตคติต่อการสอนวิชาสังคมศึกษาหน่วยวิชาโลกปัจจุบันสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และธำรงค์ น่วมศิริ (2527 : 53) ได้ทดลองใช้ข่าวหนังสือพิมพ์รายวันสร้างเป็นสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษา เพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 33 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้เรียนโดยใช้ข่าวหนังสือพิมพ์รายวันสร้างเป็นสถานการณ์จำลองมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูง กว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยสามารถยืนยันได้ว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นวิธีสอนที่ดีวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นกว่าเดิม และดีกว่าการเรียนรู้อาจจากการสอนแบบปกติ ซึ่งตรงกับคำกล่าวของ ชูลท์ (Schulte, 1972 :4) ที่ว่าการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นการสอนที่สมมุติสถานการณ์ต่าง ๆ ให้คล้ายสภาพที่เป็นจริง โดยฝึกให้ผู้เรียนหรือผู้อยู่ในสถานการณ์นั้นได้ฝึกปฏิบัติ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ดีกว่าการสอนแบบบรรยายหรือแบบปกติ ทั้งนี้เพราะการสอนโดยใช้

สถานการณ์จำลอง เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมบรรยากาศของการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม ศึกษาค้นคว้า วิจัย และอภิปราย และออกหน้าอภิปราย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัยในตนเองและรู้จักคิด นำเหตุผลมาอภิปราย เพื่อประกอบการตัดสินใจที่คุ้มหรือไม่คุ้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อัญชลี แจ่มเจริญ. 2522 : 5) พร้อมทั้งให้มีโอกาสสวมบทบาทในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริง อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดแนวความคิดและพฤติกรรมในการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งถือได้ว่าบุคคลนั้นเกิดความสนใจในอาชีพอิสระ ส่วนวิธีสอนแบบปกติแม้ว่าจะช่วยพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระได้ แต่ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติหรือสวมบทบาทใด ๆ นักเรียนไม่มีโอกาสเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันจากสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับความเป็นจริง ทำให้การพัฒนาความสนใจในอาชีพอิสระของนักเรียนเป็นไปได้ไม่มากเท่าที่ควร ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีความสนใจอาชีพอิสระสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

2. ความสนใจอาชีพอิสระภายในกลุ่ม

2.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการทดลองโดยใช้สถานการณ์จำลองนั้น มีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ซึ่งกล่าวว่า "นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง" ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชำรงค์ น่วมศิริ (2527 : 53) ได้ทดลองใช้ข่าวหนังสือพิมพ์รายวันสร้างเป็นสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษาเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรม และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 33 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ข่าวหนังสือพิมพ์รายวันสร้างเป็นสถานการณ์จำลอง มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกึกฤทธิ์ บุชบา (2526 : บทคัดย่อ) ได้ทดลองสร้างสถานการณ์จำลอง และวิธีไม่ใช้สถานการณ์จำลองให้แก่การสอนแบบปกติในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาหน่วยปัญหาโลกปัจจุบัน และศึกษาเจตคติและการพัฒนาเจตคติต่อการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน ผล

การศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีการพัฒนาเจตคติต่อการสอนวิชาสังคมศึกษาหน่วยปัญหาโลกปัจจุบันสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการใช้สถานการณ์จำลองเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจในอาชีพอิสระเพิ่มมากขึ้น เพราะสถานการณ์จำลองที่เกี่ยวกับประวัติหรือผลงานด้านอาชีพของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตเป็นเรื่องที่เด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีความสนใจ (จาตุรงค์ อาจารย์. 2522 : 9) และกระตุ้นความรู้สึกให้เด็กตระหนักหรือยอมรับคุณค่าของอาชีพอิสระ เมื่อเด็กยอมรับความสำคัญหรือคุณค่าของอาชีพอิสระแล้ว เด็กจะเกิดความสนใจในอาชีพอิสระ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2528 : 702 - 709) ซึ่งจะช่วยให้เด็กรู้จักแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระและมีความพยายาม ความอดทนที่จะต่อสู้อุปสรรคต่าง ๆ เหมือนกันกับผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ อันจะทำให้เด็กมีความสนใจมากขึ้นที่จะประกอบอาชีพอิสระในอนาคต และมีความมั่นใจที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพเหล่านั้น

2.2 นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นกว่าเดิม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ 3 ซึ่งกล่าวว่า "นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ" ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพรรณ - หวงจันทร์ (2520 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาศีลธรรมหน่วย "คุณธรรมสร้างเสริมลักษณะนิสัย" ด้วยวิธีการระดมการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีสอนแบบธรรมคาถากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนทั้งสองแบบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จากผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ซึ่งเป็นการสอนแบบบรรยาย โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอิสระ เรื่องราว และเหตุการณ์ ตลอดจนชีวิตของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระที่เกิดขึ้นจริงในสังคม นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามในส่วนที่ยังไม่เข้าใจ และมีการสรุปร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนเกี่ยวกับคุณค่าแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระและอุปสรรคในการประกอบอาชีพอิสระในคอนท้ายของบทเรียนเสมอ จึงทำให้การสอนแบบปกติเป็นวิธีการที่สามารถช่วยให้นักเรียนมีความสนใจ

อาชีพอิสระสูงขึ้นกว่าเดิม

ดังนั้น จากการทดลองครั้งนี้ ทำให้ทราบผลของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ที่จำลองชีวิตจริงของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระว่าเป็นวิธีการสอนวิธีการหนึ่งที่สามารถพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระได้สูงขึ้นและสูงกว่าการสอนแบบปกติ แต่ถึงอย่างไรก็ตามการสอนแบบปกติที่สอนโดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอิสระ เรื่องราว และเหตุการณ์ ตลอดจนชีวิตของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระที่เกิดขึ้นจริงในสังคมสามารถช่วยให้นักเรียนมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นกว่าเดิม ฉะนั้นความสนใจอาชีพอิสระจึงสามารถที่จะพัฒนาหรือส่งเสริมให้สูงขึ้นได้ทั้งวิธีสอนแบบปกติและวิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ สามารถที่จะช่วยพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้ จึงเป็นแนวทางให้ครูหรือครูแนะแนวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้พิจารณาเลือกใช้ตามความเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนวิชากลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพในระดับประถมศึกษา ควรที่จะนำไปพัฒนาความรู้สึกรักใคร่และทัศนคติเพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ก่อนลงมือปฏิบัติงานในภาคสนาม

1.2 ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สถานการณ์จำลองแก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนหรือเยาวชน เพื่อให้รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรนำการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระไปศึกษาเพื่อทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ บ้างเพื่อที่จะได้พัฒนาความสนใจอาชีพอิสระในทุกๆระดับชั้นอันจะทำให้การศึกษามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรทดลองใช้สถานการณ์จำลองกับตัวแปรทางจิตวิทยาอื่น ๆ อีก เช่น พัฒนา

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นต้น

2.3 การทดลองสอนโดยใช้สื่อประเภทต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ มาใช้เพื่อพัฒนา
ความสนใจอาชีพอิสระ

บรรณาการ

บรรณานุกรม

กรมอาชีวศึกษา. การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคแบบเบ็ดเสร็จของจังหวัด

มุกดาหาร. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2530.

กันยา ประสงค์เจริญ. ผลการใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาวินัยในตัวเองด้านความรู้สึก

รับผิดชอบ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร. 2525. อักส์นา.

โกศล มีคุณ. การวิจัยเชิงทดลองฝึกอบรมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และทักษะในการสอน

บทบาทสมมติของนักเรียนประถมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อักส์นา.

คณาจารย์ผู้สอนวิจัย 521. วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : บัณฑิต

วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2521.

คมเพชร จัตุรศุภกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2521. อักส์นา.

บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

ศักดิ์ฤทธิ์ บุขบา. ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและวิธีสอนไม่ใช้สถานการณ์จำลองวิชา

สังคมศึกษา หน่วยבודהาในโลกปัจจุบัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อักส์นา.

จันทิภา ลิ้มใจเจริญ. กระบวนการกลุ่มในการเรียนการสอน. ภูเก็ต : ภาควิชาจิตวิทยาและ

การแนะแนว วิทยาลัยครูภูเก็ต, 2522.

จาศุรงค์ อาจารย์ย์. กิจกรรมละครหุ่น. กรุงเทพฯ : โอเคียนส์โตร์, 2522.

ฉวีวรรณ กิनावงศ์. การละครสำหรับครูประถม. วิทยุโลก : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยุโลก, 2520.

ชวาล แพร่ศุภกุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช. 2518.

ชูศรี วงศ์วัจนะ. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528

ชูศรี สนิทประชากร. วิธีสอนในระดั้ประถมศึกษาตามแนวหลักสูตรใหม่. กรุงเทพฯ : วัชระการพิมพ์, 2525.

_____. การประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัชระการพิมพ์, 2525.

เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

หิศนา ขมมณี. "การใช้บทบาทสมมุติในการเรียนการสอน." ครูศาสตร์. 6 : 41 - 48
กรกฎาคม - สิงหาคม, 2519.

หิศนา ขมมณี และคนอื่นๆ. กลุ่มสัมพันธ์ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : บุรหาการพิมพ์, 2522.

ธำรงค์ น่วมศิริ. การทดลองใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษาเพื่อพัฒนาเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
อัครสำเนา.

นวลละออ สุภาผล. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.

นันทนา จุฑงคะ. การศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนระดับ ป.กศ.ต้น ที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียน และการสร้างแบบจำลองปัญหา (Case Study) เพื่อใช้ฝึกสอนนักศึกษาในการคิดแก้ปัญหา ก่อนออกฝึกสอน. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัครสำเนา

ประชุมสุข อาชาวำรุง. "บัณฑิตว่างงานเพื่ออะไร" วารสารครูศาสตร์. 4 (4) : สิงหาคม - ตุลาคม, 2517.

ประเสริฐ เจกจันทิก. การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 - 2 ของนักศึกษากร. ป.กศ. ที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถม
โดยใช้วิธีสถานการณ์จำลอง กับวิธีสอนตามปกติ. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อักส์เนา.

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์. การทดลองใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความ
ซื่อสัตย์. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2524. อักส์เนา.

ไพฑูริย์ เกรือแก้ว. ลักษณะสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บพิธ, 2518.

ไพฑูริย์ มณีทองก. ผลการใช้แผนภาพโปร่งใสในการเพิ่มความสนใจในอาชีพงานด้าน
อุตสาหกรรม. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526. อักส์เนา.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ปัญหาเด็กและเยาวชนกับการส่งเสริมอาชีพ. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528.

เยาวพา เตชะกุลศักดิ์. ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอนในระดับประถมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อักส์เนา.

ลินจง อินทร์มหารักษ์. การสร้างแบบจำลองการสอนสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศเพื่อนบ้านชั้น
ประถมปีที่ 6 โดยเน้นทักษะการใช้แผนที่. วิทยานิพนธ์ ก.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อักส์เนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : หวีกิจการพิมพ์
2524.

วรดี สิริพิฑูร. การพัฒนาโมบายท่งตนโดยใช้บทบาทสมมุติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนประสมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2524,
ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2525. อักส์เนา.

- วชิรญา บัวศรี. คำบรรยายเรื่องอาชีพศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วิจิต แสงทอง. "การศึกษากับความต้องการแรงงาน," กรมสามัญศึกษา. 7 : 39 - 43 กรกฎาคม, 2520.
- วิเชียร เกตุสิงห์. คู่มือการสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โอเคียนการพิมพ์, 2518.
- วิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์. การสังเกตบาทสมมติในการสอนกลุ่มบูรณาการชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัครสำเนา.
- วิไลวรรณ ศรีศรี. การสร้างสถานการณ์จำลองการสอนสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สำหรับครูช่วยสอนเด็กชาวเขา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อัครสำเนา.
- ไวรัช เจียมมรรจง. อิทธิพลของขนาดของกลุ่มทดลองและลักษณะของสมาชิกที่ก่อผลผลิตและความพอใจในกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัครสำเนา.
- ศิริกาญจน์ โกศล. "การใช้บาทสมมติในห้องเรียน," วิทยาศาสตร์. 30 (7) : 10 - 13 เมษายน, 2522.
- สกล เทียงแท้. ผลการใช้วิธีอภิปรายกลุ่มในการยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มาจากสภาพสังคมในโรงเรียนที่แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัครสำเนา.
- สนอง จันทนินทร และคณะ. "แนวทางการวางแผนการศึกษากับการมีงานทำ," การศึกษาแห่งชาติ. 5 : 44 - 58 มิถุนายน - กรกฎาคม, 2526.

- สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. การเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนหน่วย "การทำมาหากิน" ด้วยการสอนแบบใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลอง. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อักส์เนา.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "แนะแนวทางการศึกษาหาทางอาชีพ," ใน คู่มือแนะแนวการศึกษาหาทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2520.
- สุจิต เทียรชอบ. การอภิปรายแบบต่าง ๆ. กรุงเทพฯ : กุสุณา, 2515.
- สุจิตรา บัวคำหา. การศึกษาการสอนจริยศึกษาด้วยการใช้และไม่ใช้การแสดงบทบาทสมมติในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อักส์เนา.
- สุเชษฐ ม่าเหม็ม. อิทธิพลของการเป็นแบบอย่างต่อการพัฒนาจริยธรรม. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อักส์เนา.
- สุนีย์ ชุ่มจิต. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติด้านมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อักส์เนา.
- สุนีย์ ชีรคากร. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร, 2523.
- สุภา กิจจาทร. "การใช้สถานการณ์จำลอง," เอกสารการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนแบบจุลภาค. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คำรวจ, 2519.
- สัญญา จัตตานนท์. การศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ. ปรินทิเนียนท์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อักส์เนา.
- สันต์ เนียมประภัสร์. การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 ของนักศึกษาคณะ ป.กศ. ที่ผ่านการเรียนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาโดยวิธีสถานการณ์จำลองกับวิธีการสอนแบบปกติ. ปรินทิเนียนท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อักส์เนา.

สำนักงานแรงงานจังหวัดมุกดาหาร. รายงานแรงงานจังหวัดมุกดาหาร ประจำปี 2530.

กรุงเทพฯ : กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย, 2530.

สำเร็จ เวชสุนทร. "กิจกรรมสถานการณ์จำลองในวิทยาลัยครู," ครูปริทัศน์. 5 (2) :

18 - 22 ธันวาคม, 2523.

อนันต์ ศรีโสภณ. หลักวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2521.

อารีรัตน์ พัฒนเพ็ญ. ผลการใช้ข้อมูลด้านอาชีพต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.

อัครสำเนา.

อังคณา สายยศ และล้วน สายยศ. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ :

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2523.

อัญชลี แจ่มเจริญ. "สถานการณ์จำลองกับการเรียนการสอน," นิตรกร. 21 (9) : 5 - 9

บักย์แรก พฤษภาคม, 2522.

Anderson, Roberta T. "CHARGE.....A Simulation Game Designed to teach Group Member Role to Prospective Teacher.....FOUND TO BE EFFECTIVE," Research in education (ERUC) 12 : 181, July, 1977.

Baker, Eugene Harold. "A Comparative Study of Textbook and Simulation Approaches in Teaching Junior High School American History." Dissertation Abstracts International. 27 (10) : 3353 - A, April, 1967.

Beck, Isabel H. and Bruce Monroe. "Some Dimension of Simulation," Student Cognitive Retention and Pupil Teach Effective Perceptions," Dissertation Abstracts International. 4713 - A, February, 1974.

Clore, Gerald L. and Robert M. Bray. "The Effect of Children's Stories on Behavior and Attitude Modeling and Vicarious Role Playing," Resources in Education (ERIC). 13 : 156, April, 1978.

Corbin, Warren Spencer. "The Effect of a Simulation Games about Southeast Asia on Political, Economic, and Social Attitude of Nine Grade - Students," Dissertation Abstracts International. 32 : 1258 - A, September, 1971.

Crites, J.O. Vocational Psychology. New York : McGraw - Hill Co..1969.

✓ Cronbach, Lee Joseph. The Dependability of Behavioral Measurement Theory of Generalizability for Scores and Profiles. New York : Wiley, 1970.

Cruickshank, D. "Nation of Simulation and Games : A Preliminary Inquiry," Education Technology. July, 1972.

Edward, Edgar O. Employment in Developing Nations. New York : Columbia University Press, 1974.

✓ Edwards, Allen L. Techniques of Attitude Scale construction. New York, Appleton - Century - Crofts, Inc; 1958.

✓ Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. New York : McGraw - Hill Company, Inc., 1971.

Garvey, Dale M. A Preliminary Evaluation of Simulation. A Paper Presented at 46th Annual Meeting National Council for the Social Studies. Cleveland : Ohio, November, 1966.

Geller, Danial M. "Involvement In Role - Playing Simulation : A Demonstration with Studies on Obedience," Journal of Personality and Social Psychology. 36 : 219 - 235, November, 1978.

Jolly, Richard, et al. Third World Employment. England : Penguin Education, 1973.

Kelly, Peter. Entrepreneurship and Economic Development. New York : Free Press, 1971.

Newman, John Joseph. "Effectiveness of and Educational Simulation in Teaching Ethnic Studies to High School Students," Dissertation Abstracts International. 34 (11) : 5953 - 6954 - A, May. 1974.

Postma, Charles Henry, "Simulation in High School Social Studies Students Cognitive Retention and Pupil - Teacher Affective Perceptions," Dissertation Abstracts International. 34 (8) : 4712 - 4713. - A, February, 1974.

Schultz, Landall L. Simulation in Social and Administrative Science. New Jersey, : Prentice - Hall, Inc., 1972.

Stemler, William Arthur. "A Comparison of Effects of a Programmed Simulation and a Written History in Teaching Cognitive Information," Dissertation Abstracts International. 34 (10) : 6425 - A, April, 1974.

Tansey, P.J. and Derick Unwin. Simulation and Gaming in Education.
London: Methuen Education, Ltd., 1969.

Taylor, John L. and Rex Walford. Simulation in the Classroom.
Middlesex, England: Penguinbooks, Inc., 1974.

Tucker, David Geer. "The Effect of a Simulation Treatment on Attitude
and Behavior of Student - Teacher and their Inner City Classroom
Pupils," Dissertation Abstracts International. 33 (2) :
657 - A, August, 1972.

Twelker, Paul A. "Designed Simulation System," Educational Technology.
October, 1969.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ตารางสรุปโปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระ

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระ

ตาราง ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ครั้งที่	กลุ่มทดลอง วัน เดือน ปี เวลา	กลุ่มควบคุม วัน เดือน ปี เวลา	หมายเหตุ
1.	วันจันทร์ วันที่ 28 สิงหาคม 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันอังคาร วันที่ 29 สิงหาคม 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	ใช้เวลาในการทดลอง ทั้งหมด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 40 นาทีโดย ผู้วิจัยดำเนินการ ทดลองด้วยตนเองทั้ง กลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม
2.	วันพฤหัสบดี วันที่ 31 สิงหาคม 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันศุกร์ วันที่ 1 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	
3.	วันจันทร์ วันที่ 4 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันอังคาร วันที่ 5 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	
4.	วันพฤหัสบดี วันที่ 7 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันศุกร์ วันที่ 8 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	
5.	วันจันทร์ วันที่ 11 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันอังคาร วันที่ 12 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	

ครั้งที่	กลุ่มทดลอง วัน เดือน ปี เวลา	กลุ่มควบคุม วัน เดือน ปี เวลา	หมายเหตุ
6.	วันพฤหัสบดี วันที่ 14 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันศุกร์ วันที่ 15 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	
7.	วันจันทร์ วันที่ 18 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันอังคาร วันที่ 19 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	
8.	วันพฤหัสบดี วันที่ 21 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันศุกร์ วันที่ 22 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	
9.	วันจันทร์ วันที่ 25 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันอังคาร วันที่ 26 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	
10.	วันพฤหัสบดี วันที่ 28 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันศุกร์ วันที่ 29 กันยายน 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	

ครั้งที่	กลุ่มทดลอง วัน เดือน ปี เวลา	กลุ่มควบคุม วัน เดือน ปี เวลา	หมายเหตุ
11.	วันจันทร์ วันที่ 2 ตุลาคม 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันอังคาร วันที่ 3 ตุลาคม 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	
12.	วันพฤหัสบดี วันที่ 5 ตุลาคม 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	วันศุกร์ วันที่ 6 ตุลาคม 2532 เวลา 15.30 - 16.10 น	

ตารางสรุปโปรแกรม
การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ
เพื่อพัฒนาความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	พัฒนาการความสนใจอาชีพอิสระ	เวลา
1	ความรู้เรื่องอาชีพ และการประกอบ อาชีพ	นักเรียนได้รับรู้เรื่องอาชีพอิสระ : การรู้จักอาชีพต่าง ๆ	40 นาที
2	ข้อควรคำนึงในการ วางแผนอาชีพใน อนาคต	นักเรียนได้รับรู้เรื่องอาชีพอิสระ : ความรู้สึกที่จะยอมรับอาชีพว่า มีความสำคัญต่อชีวิต	40 นาที
3	ลีลา ณะพันธุ์ หากินทางถนนจน เป็นนายห้าง	นักเรียนได้รับรู้เรื่องอาชีพอิสระ : การควบคุมหรือเลือกสนใจเฉพาะ อาชีพอิสระ	40 นาที
4	ประสิทธิ์ ผู้ไม่เคย ถูกตนเอง	นักเรียนได้ตอบสนองต่ออาชีพอิสระ : เกิดการยอมรับอาชีพอิสระ	40 นาที
5	บุญเสริม อุ่นเรือน ความสำเร็จของผู้ผิดหวัง ที่ไม่ได้เรียนครู	เกิดการยอมรับอาชีพอิสระ	40 นาที

ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	พัฒนาการความสนใจอาชีพอิสระ	เวลา
6	วินัย ทัศนีย จาก กรรมกรเป็นช่าง แต่งผม	เกิดความรู้สึกอยากจะประกอบ อาชีพอิสระ	40 นาที
7	เรื่องของปูมานะ ภักดี เมืองลำปาง	เกิดความรู้สึกหึงพอใจที่ได้รู้เรื่อง การต่อสู้ของผู้ประสบความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพอิสระ	40 นาที
8	คนไทยมีฝีมือ มนต์ รุ่งเรือง ช่างไฟฟ้า	เกิดความรู้สึกหึงพอใจที่ได้รู้เรื่อง เกียรติของผู้ประสบความสำเร็จใน การประกอบอาชีพอิสระ	40 นาที
9	เอกชัย เอี่ยมผดุง สาส์เมืองสุพรรณ	เกิดความรู้สึกหึงพอใจอาชีพอิสระ	40 นาที
10	ทนซ่อมรถ	รู้คุณค่าของการประกอบอาชีพอิสระ	40 นาที
11	บทเพลงแห่งชีวิต	สำนึกในคุณค่าของการประกอบอาชีพอิสระ	40 นาที
12	ทำไปเรื่อย ๆ	เกิดความชื่นชมคุณค่าของการประกอบ อาชีพอิสระ	40 นาที

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่ 1 ความรู้เรื่องอาชีพและการประกอบอาชีพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความคิรวบยอก

อาชีพมีมากมายหลายประเภท แต่สามารถแยกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ อาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักอาชีพอิสระและอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนทราบความหมายของอาชีพ ประเภทอาชีพและความสำคัญของการประกอบอาชีพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนบอกความหมายของอาชีพและความแตกต่างของอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้างได้
2. นักเรียนบอกประโยชน์ของการประกอบอาชีพได้อย่างน้อย 2 ข้อ

สื่อการเรียนการสอน

- รูปภาพของอาชีพต่าง ๆ
- เอกสารรายชื่ออาชีพต่าง ๆ
- รูปภาพเครื่องแต่งกายของคนในอาชีพต่าง ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยครูซักถามถึงที่มาซึ่งสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน</p> <p>2. แบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แต่ละกลุ่มช่วยกันระดมตั้งสมมติชื่ออาชีพต่าง ๆ ที่นักเรียนรู้จักให้มากที่สุดพร้อมทั้งความหมายของอาชีพ</p> <p>3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่าอาชีพมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ อาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง แล้วครูอธิบายถึงข้อแตกต่างระหว่างอาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ พร้อมทั้งให้ดูรูปภาพอาชีพต่าง ๆ</p> <p>4. หาอาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติการประกอบอาชีพบางอาชีพ เช่น ครู ตำรวจ แม่ค้า ชาวนา เป็นต้น</p> <p>5. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปเกี่ยวกับบทบาทการแสดงในหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>5.1 การประกอบอาชีพของตำรวจมีลักษณะอย่างไร</p>	<p>1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยครูซักถามถึงการได้มาซึ่งสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน</p> <p>2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงอาชีพพร้อมกับแจกเอกสารรายชื่ออาชีพต่าง ๆ พร้อมทั้งความหมายของอาชีพ</p> <p>3. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่าอาชีพมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ อาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง แล้วครูอธิบายถึงข้อแตกต่างระหว่างอาชีพอิสระและอาชีพรับจ้าง พร้อมทั้งให้ดูรูปภาพอาชีพต่าง ๆ</p> <p>4. ครูสนทนากับนักเรียนถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพหรือการมีงานทำที่มีต่อตนเอง ต่อครอบครัวและต่อประเทศชาติ</p> <p>5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความรู้เรื่องอาชีพและการประกอบอาชีพ</p>

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>5.2 การประกอบอาชีพของแม่ค้า มีลักษณะอย่างไร</p> <p>5.3 การประกอบอาชีพของครูมี ลักษณะอย่างไร</p> <p>5.4 การประกอบอาชีพของชาวนา มีลักษณะอย่างไร</p> <p>5.5 ความสำคัญและประโยชน์ของ การประกอบอาชีพหรือการมีงานทำที่มีต่อตนเอง ต่อครอบครัว และต่อประเทศชาติ</p> <p>6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับ ความรู้เรื่องอาชีพและความหมายการประกอบอาชีพ</p>	

การประเมินผล

สังเกตการตอบคำถาม การอภิปรายและสรุป

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่ 2 ข้อควรคำนึงในการวางแผนอาชีพในอนาคต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความคิคร วยออก

การรู้จักตนเองและรู้จักองค์ประกอบทั่ว ๆ ไปในการประกอบอาชีพจะช่วยให้วางแผนอาชีพในอนาคตได้ถูกต้อง

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนรู้จักตนเองและรู้จักองค์ประกอบที่ควรพิจารณาสำหรับการวางแผนอาชีพในอนาคตโดยเฉพาะอาชีพอิสระ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถบอกข้อควรคำนึงในการวางแผนอาชีพในอนาคตได้ โดยเฉพาะการรู้จักตนเองและรู้จักองค์ประกอบในการวางแผนอาชีพ

สื่อการเรียน

- นักเรียน
- กระดาษ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. ทบทวนความรู้เรื่องอาชีพและการประกอบอาชีพ</p> <p>2. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนสนทนาเกี่ยวกับตนเอง</p> <p>3. ให้นักเรียนเขียนข้อความสั้น ๆ อธิบายว่านักเรียนคือใครมา 7 ข้อ</p> <p>4. ให้นักเรียนตัดข้อความจาก 7 ข้อ ให้เหลือ 2 ข้อ โดย 2 ข้อที่เหลือเป็นข้อความที่บรรณาธิการนักเรียนให้ชัดเจนที่สุด</p> <p>5. ให้นักเรียนเขียนเหตุผลที่ตัดสินใจในการตัด 5 ข้อออกไป เพื่อใช้ในการอภิปรายกลุ่ม</p> <p>6. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม เลือกหัวหน้าและเลขานุการกลุ่ม แล้วดำเนินการอภิปรายกลุ่มในหัวข้อ "คุณคือใคร" การอภิปรายกลุ่มให้นักเรียนบอกข้อความที่บรรณาธิการตัวเองทั้ง 7 ข้อและเหตุผลที่ตัด 5 ข้อออกไปให้กลุ่มทราบ</p>	<p>1. ทบทวนความรู้เรื่องอาชีพและการประกอบอาชีพ</p> <p>2. ให้นักเรียนสนทนากันเกี่ยวกับตนเอง</p> <p>3. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงประโยชน์ของการรู้จักตนเองต่อการประกอบอาชีพโดยเฉพาะอาชีพอิสระ</p> <p>4. ครูอธิบายถึงการวางแผนอาชีพในอนาคตของนักเรียนว่า นอกจากจะรู้จักตนเองแล้วต้องรู้จักองค์ประกอบที่จำเป็นของแต่ละอาชีพ</p> <p>5. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามสิ่งที่ยังนักเรียนไม่เข้าใจ พร้อมกับสรุปว่าการวางแผนอาชีพในอนาคตนั้น นักเรียนต้องรู้จักตนเองและรู้จักองค์ประกอบในการวางแผนอาชีพต่าง ๆ โดยเฉพาะอาชีพอิสระ</p>

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>7. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาและสรุปว่าการวางแผนอาชีพในอนาคตนั้นนักเรียนต้องรู้จักตนเองและรู้จักองค์ประกอบในการวางแผนอาชีพต่าง ๆ โดยเฉพาะอาชีพอิสระ</p>	

การประเมินผล

สังเกตจากการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่ 3 สีดา ชนะพันธ์ หากินข้างถนนจนเป็นนายห้าง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความถึกรวมยอก

ความประณีตของงาน บริการดี ราคาเป็นกันเอง ชื่อสัคัญสุจริตต่อลูกค้า ไม่กดโกง
ไม่ฉวยโอกาส หลุดจาโทษเระเป็นเก็ลล์กลับความสำเร็จของช่างซ่อมและหำรงเท้า

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ันักเรียนเกิดความรู้สึถยอมรับอาชีพช่างรงเท้า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนบอกลักษณะงานและวิธีการทำงานของช่างรงเท้าได้
2. นักเรียนบอกแนวทางในการประกอบอาชีพช่างรงเท้าได้

สื่อการเรียน

1. หุ่นนิ้วมือและบทละคร
2. เอกสารสำเนาเรื่องของสีดา ชนะพันธ์ หากินข้างถนนจนเป็นนายห้าง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ</p> <p>3. รับอาสาสมัคร 4 คน มาร่วมเล่นหุ่น</p> <p>4. มอบแผนกำหนดบทบาทของหุ่นแต่ละตัวแก่นักเรียนที่มาร่วมเล่นหุ่น เพื่อฝึกซ้อมพร้อมกันนั้นครูก็แจกเอกสารสำเนาเรื่อง สีดา ชนะพันธ์ หากินข้างถนนจนเป็นนายห้างให้นักเรียนทุกคนได้อ่าน</p> <p>5. ให้นักเรียนผู้เล่นหุ่นแนะนำตนเองว่าเล่นหุ่นเป็นตัวละครตัวใด แล้วเริ่มเล่นหุ่นตามสถานการณ์จำลอง</p>	<p>1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูกับนักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ</p> <p>3. ครูแจกเอกสารสำเนาเรื่อง สีดา ชนะพันธ์ หากินข้างถนนจนเป็นนายห้าง ให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนถามในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ</p> <p>5. ครูและนักเรียนสรุปหลักการ แนวทางในการประกอบอาชีพข้างรองเท้า</p>

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>6. ครูถามถึงวิธีการประกอบอาชีพ ช่างรองเท้า อุปกรณ์และวิธีแก้ปัญหา ตลอดจน แนวทางการประกอบอาชีพของบุคคลใน สถานการณ์จำลอง แล้วให้นักเรียนแต่ละคนถก และหาคำตอบพร้อมเหตุผลของตนเองโดยบันทึก คำตอบของตนไว้ในกระดาษ</p> <p>7. แบ่งกลุ่มย่อย ออกเป็นกลุ่มละ 5 คนแล้วให้นักเรียนอภิปรายกลุ่ม โดยใช้ความ คิดจากคำตอบพร้อมเหตุผลของตนเองมา ใช้ในการอภิปราย แล้วสรุปความคิดเห็นที่ได้ จากการอภิปรายกลุ่ม</p> <p>8. ให้นักเรียนกลับกลุ่มใหญ่ให้ตัวแทน กลุ่มย่อยรายงานผลของการสรุปความคิดเห็นจาก การอภิปรายกลุ่ม โดยครูมอบหมายให้ทุกกลุ่มบันทึก ความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มที่ออกไปรายงานไว้</p> <p>9. นำผลของการรายงานของแต่ละกลุ่ม มาสรุปรวมเป็นหลักการและแนวทางในการประกอบ อาชีพช่างซ่อมรองเท้า</p>	

การประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

บทละครหุ่นนิ้วมือ

เรื่อง สีดา ชนะพันธ์ หากินข้างถนนจนเป็นนายห้าง

ฉากที่ 1

ห้องไว้ ห้องนา ค่ำลหนองผือ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
 สีดา ห่อครบมืออะไรกินข้างเขื่อนนี้
 ห่อ อย่าวว่าแต่เขื่อนเลยไวยสีดา เคี้ยววันนี้ยังไม่มีข้าวจะกินเลย
 สีดา แล้วจะทำอย่างไรละห่อ
 ห่อ เอาจังนะ เอ็งไปหาหน่อไม้หรือไม้ก็ไปหาปลา เมื่อได้มาแล้วก็นำไป
 แลกข้าวมากิน
 สีดา คว้าห่อ

บรรยาย

สีดาใช้ชีวิตหาของไปแลกข้าวกินด้วยความยากจน อยู่จนอายุ 17 ปี เพื่อน
 จึงชวนเขาไปทำงานที่เวียงจันทน์ประเทศลาว
 เพื่อน เขี่ยสีดา เราไปทำงานที่เวียงจันทน์กันไหมวะ
 สีดา จะไปทำอะไรวะ
 เพื่อน งานมีแยะแยะ มันขันว่าเราจะทำไหม
 สีดา ไปก็ไปวะ

ฉากที่ 2

ร้านซ่อมรองเท้า กรุงเวียงจันทน์ ประเทศลาว พ.ศ. 2501
 สีดา สว่าสตีกรับเข้าแก
 เข้าแก เอล สว่าสตี ต้องการอะไรไม่ทราบ
 สีดา ผมมาสมัครเป็นช่างซ่อมรองเท้าครับ
 เข้าแก ดีเหมือนกัน ว่าแต่ลื้อเป็นคนไทยหรือคนลาว
 สีดา คนไทยครับ

- เด้าแก่ ล้อต้องระวังตัว ไม่เงินไหนจับเข้าถูกชู้โก้ เอาละ อ้าวจะจ้างล้อ เดือนละ 600 กับหรือประมาณ 150 บาท พอใจไหม
- สี่คา ขอบคุณครับเด้าแก่
- บรรยาย สี่คาทำงานไม่นาน ก็ถูกทหารลาวจับเข้าถูกชู้โก้ เขาถูกขัง 3 วัน จึงถูกส่งกลับประเทศไทย แต่เขาไม่เช็ดทาบลักลอบไปเป็นช่างทำรองเท้าที่กรุงเวียงจันทน์ประเทศลาวอีกทำไปได้สักพัก เขาจึงลาออกไปจับสามล้อ เพราะรายได้ไม่ดี เมื่อว่างจากจับสามล้อก็เซ็นน้ำชาย แต่ก็ไปไม่รอด จึงกลับมาทำงานเป็นช่างทำรองเท้าอีก คราวนี้เขามีฝีมือดีขึ้น จึงได้เงินเดือน ๆ ละ 1,200 กับ หรือ 300 บาท ทำงานอยู่ 4 ปี เก็บเงินได้หลายพันบาท จึงข้ามโขงกลับมาฝั่งไทย
- สี่คา ห่อจำ ฉันทกลับมาแล้ว
- ห่อ อ้าว สี่คาเหรอ ก็แล้วซำยั้งหวังว่าเอ็งจะไม่มาเกณฑ์ทหาร
- สี่คา ฉันทเกณฑ์มาเรียบร้อยแล้วห่อ ฉันทจับดลากใต้ใบคำ ไม่ได้เป็นทหาร
- ห่อ คีจิงเลย เออจิง ห่อว่าเอ็งบวชให้ห่อเห็นผ้าเหลืองหน่อยก็คิจะ
- สี่คา ตามใจห่อก็แล้วกัน
- บรรยาย พ.ศ. 2505 สี่คาบวชได้ 2 เดือน ก็ลาสิกมาช่วยห่อ แม่ ทำสวน ปลูกผัก ทำได้ไม่นานเขานึกเสียกายวิชาช่างทำรองเท้าที่เรียนรูมา
- สี่คา ห่อครับ ผมเห็นต้องไปเป็นช่างทำรองเท้าอีกแล้ว
- ห่อ จะทำที่ไหนละลูก
- สี่คา ที่ร้อยเอ็ดจ๊ะห่อ
- ห่อ ตามใจเอ็ง แต่เอ็งอย่าลืมนะ ต้องชยันแล้วต้องประหยัดเก็บเงินให้เป็น
- สี่คา ครับห่อ

บรรยาย

สี่คา เดินทางมาเป็นลูกจ้างทำรองเท้าร้านสมบุญดีศิลป์ จังหวัดร้อยเอ็ด
ได้เงินเดือน ๓ ละ 300 บาท จากนั้นก็ย้ายตัวเองไปเป็นลูกจ้างทำ
รองเท้าร้านลำควนพานิช จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ค่าแรงเป็นคู่ ๓ ละ 8 บาท
จนเก็บเงินได้ 500 บาท

สี่คา

เด้าแก่ครับ ผมมาลาครับ

เด้าแก่

อ้าว ล้อจะลาออกไปทำอะไร

สี่คา

ผมเก็บเงินได้ 500 บาท จึงซื้อฮ้อน รองสัน ตะปู เชือก และกาวน้ำ
จะเร่ซ่อมรองเท้าตามสี่แยก หัวมุม ริมถนน ครับเด้าแก่

เด้าแก่

เออ ล้อเข้าใจกิด ขอให้โชคกีนะ

สี่คา

ขอบคุณครับเด้าแก่

บรรยาย

สี่คาเร่ซ่อมรองเท้าจนถึง พ.ศ. 2509 ตอนนั้นเขามีรายได้วันละ 100
บาท และยังได้แ่่งงาน สองสามมีกรรยาแ่่งงานกันได้ 1 ปีก็มีลูกชาย
ฝ่ายกรรยาเร่ขายปลาหมึกย่างและทอดที่ตามโรงเรียน ซ้างฝ่ายสามมี
ก็เร่ซ่อมรองเท้าทำได้ 5 ปี สามารถเก็บเงินได้ 20,000 บาท

สี่คา

นี่แม่ เราจะเข้าบ้านเขาอยู่อย่างนี้ จันว่ามันจะตั้งตัวไม่ได้สักทีนะแม่

กรรยา

เอายังสี่ที เมื่อวานจันผ่านไปในตลาด มีบ้านอยู่ร้านหนึ่ง เขาต้องการ
ให้คนเซ้ง

สี่คา

เขาจะให้เซ้งเท่าไรละ

กรรยา

ประมาณ 25,000 บาท นี่ละที

สี่คา

ทำเลดีไหมละ แล้วเรื่องเงินละ เรามีแ่่ง 20,000 บาทนะ

กรรยา

ไม่เป็นไร เราจ่ายเขาก่อน 20,000 บาท ก็ได้ ก็ห่อนเขาได้สินี่
เรื่องทำเลนั่น แจ่วจริงที

สี่คา

จันได้เลย แม่

บรรยาย

สีดาเปิดร้านได้ไม่กี่เดือนเขาก็สามารถใช้น้ำ 5,000 บาท ได้หมด เนื่องจาก
จากรายได้ก็ นอกจากนั้นเขายังออกออมและใช้จ่ายอย่างประหยัด ในปี
พ.ศ. 2516 เขามีรายได้เดือนละ 10,000 บาท ทำให้เขาสามารถเก็บ
เงินสร้างบ้านไว้ในราคาแสนเศษ ปัจจุบันยังเปิดขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป
และซื้อที่ดิน 198 ไร่ ทำฟาร์มโคนม เขามีโค 20 ตัว ๆ ละ 8,000
บาท ต่อข้อถามว่ามีเคล็ดลับในการประสบความสำเร็จอย่างไร สีดา
ตอบว่า

สีดา

"การทำงานต้องประหยัด บริการที่ราคาเป็นกันเอง ซื่อสัตย์ สุจริตต่อลูกค้า
ไม่โกง ไม่ฉวยโอกาส หุคจาโพเราะ ประหยัด และอดทน ก็จะประสบ
ความสำเร็จ"

สวัสดิ์

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ
ครั้งที่ 4 ประสิทธิ์ ผู้ไม่เคยถูกตนเอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความกึกรวบยอก

คนไม่ถูกตนเอง คิดว่าทำอะไรก็ทำได้ ออกคน และลงมือทำด้วยตนเอง เป็นหนทางให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกจ่งหรือกวมกุมความสนใจที่มีต่ออาชีพช่างก่อสร้าง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนบอกเหตุผลที่ทำให้ประสิทธิ์ประสบความสำเร็จในชีวิตได้อย่างน้อย 3 ข้อ
2. บอกข้อดีข้อเสียของการประกอบอาชีพช่างก่อสร้างได้

สื่อการเรียน

1. แผ่นกำหนดบทบาท
2. เอกสารสำเนาเรื่อง ประสิทธิ์ ผู้ไม่เคยถูกตนเอง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. รับประทานอาหารจำนวน 4 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมุติความสถานการณ์จำลองเรื่องประสิทธิ์ ผู้ไม่ เคยถูกตนเอง</p> <p>3. มอบแผ่นกำหนดบทบาทแต่ละคนศึกษา และซักซ้อมก่อนแสดง พร้อมกันนั้นครูก็แจกเอกสารสำเนา เรื่อง ประสิทธิ์ ผู้ไม่ เคยถูกตนเองให้นักเรียนทุกคนได้อ่าน</p> <p>4. ให้ผู้แสดงบทบาทแนะนำตนเองว่าเล่นบทบาทของใคร แล้วเริ่มแสดงบทบาทสมมุติความสถานการณ์จำลอง ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที</p> <p>5. ถามวิธีการดำเนินอาชีพ อุปสรรค และวิธีแก้ปัญหาของบุคคลในสถานการณ์จำลอง แล้วให้นักเรียนแต่ละคนคิดและหาคำตอบพร้อมกับเหตุผลของตนเอง โดยบันทึกคำตอบของตนเองไว้ในกระดาษ</p>	<p>1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ</p> <p>3. ครูแจกเอกสารสำเนาเรื่อง ประสิทธิ์ ผู้ไม่ เคยถูกตนเอง</p> <p>4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ</p> <p>5. ครูและนักเรียนสรุปหลักการและเหตุผลของผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพข้างก่อสร้าง</p>

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>6. แบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนอภิปรายกลุ่ม โดยนำตอนที่เขียนไว้มาใช้ในการอภิปราย แล้วสรุปความคิดเห็นที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม</p> <p>7. ให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มใหญ่ตามเดิมให้ตัวแทนของกลุ่มย่อยรายงานผลของการสรุปความคิดเห็นที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มย่อย โดยมอบหมายให้ทุกกลุ่มบันทึกความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มที่ออกมารายงาน</p> <p>8. นำผลการรายงานของแต่ละกลุ่มมาสรุปแนวทางการประกอบอาชีพข้างก่อสร้าง โดยการสนทนาระหว่างครูกับนักเรียน</p>	

การประเมินผล

ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

1. การตอบคำถาม
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น
3. ความร่วมมือในการทำรายงาน

ผ่านกำหนดคณาบาทสมมุติ

เรื่อง ประสิทธิ์ ผู้ไม่เคยถูกตนเอง

ฉากที่ 1

บ้านคำชะอี ตำบลฝั่งแดง อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

ประสิทธิ์   ที่ทำอะไรนะ

พี่สาว   เย็บผ้า ตัดเสื้อ เขาจ้างตัด

ประสิทธิ์   ได้เงินกี่ไหมที

พี่สาว   ได้มากพอใช้เลยละ

ประสิทธิ์   ดันต้องการเป็นช่างเย็บผ้าผู้ชายบ้างเหมือนกัน

ฉากที่ 2

ร้านเมโทร นครพนม

เจ้าของร้าน   จะมาตัดเสื้อเหรอ เชิญนั่ง

ประสิทธิ์   เปล่าครับ ผมมาสมัครงาน อยากเป็นช่างเย็บผ้าครับ

เจ้าของร้าน   เออดี อายุเท่าไรแล้ว

ประสิทธิ์   15 ปีครับ

เจ้าของร้าน   ก็ หักเย็บไปเรื่อย ๆ เมื่อเย็บเป็นแล้วจึงจะให้ค่าจ้าง จะจ้างเย็บกาง
เกงตัวละ 20 บาท เสื้อตัวละ 15 บาท ค่าอยู่กับฟรี เธอว่าดีไหม

ประสิทธิ์   คีครับ

ฉากที่ 3

ประสิทธิ์   ประสิทธิ์ทำงานอยู่ในร้านเมโทรประมาณ 4 ปี จึงคิดเปลี่ยนงานใหม่

                                  เข้าแก่ครับ ผมอยากเปลี่ยนงานครับ

เจ้าของร้าน   ทำไมละ

ประสิทธิ์   ผมจะไปซ่อมรถจักรยานกับพี่ชายที่บ้านโปรงครับ

เจ้าของร้าน   ตามใจเธอก็แล้วกัน

บรรยาย

ประสิทธิ์ทำงานเป็นช่างซ่อมรถจักรยานกับพี่ชายโดยไม่มีเงินเดือนหลังจากนั้นไม่นาน เขาก็ลาพี่ชายไปรับจ้างดัดสามล้อที่สกลนคร ดัดสามล้อได้ 1 ปี ประสิทธิ์จึงไปเป็นเด็กห้ายรดกอยปิด เปิด บั๊วรดกอนของวิสาหกิจถนนเส้นทางธาตุพนม - มุกดาหาร เขาได้รับค่าจ้างวันละ 20 บาท พออายุ 20 ปี เขาก็สอบใบอนุญาตขับขี่ได้ จึงเปลี่ยนงานมาเป็นคนขับรถบริษัทขายท่อซิเมนต์และอิฐบล็อก

เด้าแก่ ประสิทธิ์ ล้อเอาอิฐไปส่งร้านมุกดาการค้าหิณะ อย่าให้เกินเที่ยงละ
ประสิทธิ์ ครับเด้าแก่
เด้าแก่ อย่าลืมละ เมื่อกลับจากส่งอิฐบล็อกแล้วมาช่วยเขาทำอิฐและท่อด้วยนะ
ประสิทธิ์ ครับเด้าแก่
เด้าแก่ เอลแล้วช่วยกู ช่วยทำหัวส้วม เจคีย์ เคาหุงข้าวด้วยนะ
ประสิทธิ์ ครับเด้าแก่

บรรยาย

ก๊วยประสุมการณที่ยาวนาน ทำให้ประสิทธิ์ทำเจคีย์ หัวส้วมและเคาหุงข้าวได้อย่างประณีตหลังจากเขาแต่งงานแล้วเขาจึงคิดทำท่อขายเอง โดยให้พี่ชายช่วยลงทุน เขาลงแรง
ประสิทธิ์ ที่ครับ ผมว่าเราลงทุนทำท่อขายดีกว่า ที่บ้านเรายังไม่มีใครทำ
พี่ชาย แล้วเราจะให้ใครทำละ
ประสิทธิ์ ผมไงที่ สมกับเมียนี่แหละจะทำ ผมทำงานที่มุกดาหารมา 5 - 6 ปี เห็นเขามีกาโรตี ที่ธาตุพนมยังไม่มีคนทำ เราน่าจะทำนะที่
พี่ชาย คกลงทำก็ทำ

บรรยาย

ประสิทธิ์ทำงานให้พี่ชาย 3 - 4 ปี มีลูก 1 คน จึงอยากแยกตัวออกไปทำงานต่างหาก พี่ชายให้เงินตอบแทน 20,000 บาท เขากับครอบครัวจึงกลับไปทำงานที่บริษัทเค็มที่มุกดาหารอีกครั้ง

ประสิทธิ์

สวัสดิ์ศรีรับเข้ามา

เข้ามา

ฮ้าว ประสิทธิ์เหรอ เป็นไงมาไง

ประสิทธิ์

ผมอยากกลับมาทำงานกับเข้ามาครับ

เข้ามา

เอาสิ จะเป็นไรไป

ประสิทธิ์

แต่เข้ามาครับ ผมขอค่าแรงเป็นชิ้นได้ไหมครับ

เข้ามา

ได้สิ เตาหุงข้าวค่าแรง 100 บาท เจคีย์ 20 บาท เอาไหมละ

ประสิทธิ์

ขอบคุณครับเข้ามา

บรรยาย

ประสิทธิ์ทำงานจนกระทั่งเก็บเงินได้อีก 10,000 บาท หนีปี พ.ศ. 2522

พี่ชายเลิกกิจการ เขาจึงคิดอยากไปเปิดกิจการแทน

ประสิทธิ์

นี่เธอ พี่ชายเขาเลิกทำก่อนแล้ว พี่คิดว่าเราน่าจะทำแทนนะ

ภรรยา

เขาขาดทุนใช่ไหมพี่

ประสิทธิ์

ที่ว่าเขาไม่ชำนาญในงานที่ทำมากกว่า จึงทำให้เขาขาดทุน ไม่เหมือนกับเรา เพราะเรากันเคยกับงานแบบนี้มานาน

ภรรยา

แล้วเงินทุนของเราละพี่

ประสิทธิ์

ก็เงินที่เราเก็บไว้ 30,000 บาท นั่นไง

ภรรยา

มันจะไม่เสี่ยงเกินไปหรือพี่

ประสิทธิ์

ธรรมดาทุกสิ่งทุกอย่างมันยังเสี่ยงทั้งนั้นแหละ ถ้าใจไม่กล้า ก็ไม่ได้ พี่ข้างงาเหมือนกับเราถ้าไม่กล้าเราก็จะเป็นลูกจ้างเขาตลอดไป

ภรรยา

เอาเถอะพี่ เป็นไรก็เป็นกัน

บรรยาย

ในระยะแรกของการลงทุน ประสิทธิ์ขายของไม่ได้ จึงไม่มีเงินแม้แต่จะซื้อข้าวกิน แต่เขาก็อดทน ต่อมาจึงขายได้ก็จนกระทั่งสามารถเก็บเงินได้

200,000 บาท แล้วนำมาสร้างโรงงานให้ทันสมัยยิ่งขึ้น
ปัจจุบันประสิทธิ์มีฐานะดีมาก จนสามารถประกอบอาชีพรับเหมาและเปิด
ร้านขายเครื่องเขียนแบบเรียน สำหรับเก็ล็คลับในการประสบความสำเร็จ
คุณประสิทธิ์เล่าว่า "ผมเป็นคนไม่เคยดูถูกตนเอง คิดว่าจะทำอะไรก็ทำได้
ทำจริง ออกทน ออกออม ลงมือทำด้วยตนเอง ตนจะมีความสุขเพราะความ
เพียรพยายามครับ"

สวัสดิ์

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ
เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ
ครั้งที่ 5 บุญเสริม อุ่นเรือน ความสำเร็จของผู้ฝึกหัดที่ไม่ได้เรียนครู

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด

การประกอบอาชีพอะไรก็ตามมีความอดทน ความพยายาม อุทิศสละ วิริยะ ยึดมั่นก่อน
จะประกอบอาชีพใด ต้องศึกษารายละเอียดให้ถ่องแท้ และจะต้องมีใจรักในอาชีพนั้นด้วย

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ นักเรียนยอมรับอาชีพเลี้ยงหมู

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกวิธีแก้ปัญหาของบุญเสริม อุ่นเรือนได้
2. นักเรียนสามารถบอกเหตุผลที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงหมูได้
3. นักเรียนบอกความรู้สึกของตนเองที่มีต่ออาชีพเลี้ยงหมูได้ 3 ข้อ

สื่อการเรียน

1. แผ่นกำหนดบทบาท
2. เอกสารสำเนาเรื่อง บุญเสริม อุ่นเรือน ความสำเร็จของผู้ฝึกหัดที่ไม่ได้เรียนครู

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. หาอาสาสมัคร จำนวน 4 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์จำลอง เรื่อง บุญเสริม อุ่นเรือน ความสำเร็จของผู้ผิดหวังไม่ได้เรียนครู</p> <p>3. มอบหมายกำหนดบทบาทและสถานการณ์ให้ผู้แสดงบทบาทแต่ละคนศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดงพร้อมกันนั้นครูก็แจกเอกสารสำเนา เรื่องบุญเสริม อุ่นเรือน ความสำเร็จของผู้ผิดหวังไม่ได้เรียนครู</p> <p>4. ผู้แสดงบทบาทแนะนำตนเองว่าเล่นบทบาทของใคร แล้วเริ่มแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์จำลอง ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที</p> <p>5. ครูตั้งคำถาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - บุญเสริม อุ่นเรือน มีเคล็ดลับอะไรที่สำคัญในการทำงาน - ให้นักเรียนแต่ละคนคิดหาคำตอบพร้อมกับเหตุผลของตนเอง โดยบันทึกคำตอบของตนเองไว้ในกระดาษ 	<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาและเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพการเลี้ยงหมูตลอดจนผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพเลี้ยงหมู</p> <p>3. ครูแจกเอกสารสำเนาเรื่อง บุญเสริม อุ่นเรือน ความสำเร็จของผู้ผิดหวังไม่ได้เรียนครู ให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ</p> <p>5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักการและแนวทางในการประกอบอาชีพเลี้ยงหมู</p>

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>6. แบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 5 คนแล้ว ให้นักเรียนอภิปรายกลุ่ม โดยใช้คำตอบที่เขียน ไว้มาใช้ในการอภิปราย แล้วสรุปความคิดเห็น ของกลุ่ม</p> <p>7. ให้นักเรียนกลับเข้ากลุ่มใหญ่แล้ว ให้ตัวแทนของกลุ่มย่อย รายงานผลการสรุป ความคิดเห็นที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มย่อย โดยมอบหมายให้ทุกกลุ่มบันทึกความคิดเห็น ของแต่ละกลุ่มที่ออกมารายงาน</p> <p>8. นำผลการรายงานของแต่ละ กลุ่มมาสรุปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เลี้ยงหมู</p>	

การประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ได้แก่การตอบคำถาม
การแสดงความคิดเห็นและความร่วมมือ

แผนกำหนดบทบาทผสมมติ

เรื่อง บุญเสริม อุ่นเรือน ผู้ผิดหวังไม่ได้เรียนครู

ฉากที่ 1 หมู่บ้านในอำเภอราชสีห์ ไทล จังหวัดศรีสะเกษ

พ่อ ไช้หนู โค้งขึ้นมาเอ็งอยากเป็นอะไรวะ พ่อว่าเป็นครูคั้นะ เอ็งว่ายังง

บุญเสริม ต้องเป็นครูสิพ่อ ที่เค้ายังเป็นเลย สมก็ต้องเป็นครูให้เหมือนพ่อให้ได้

พ่อ เออ คิวะ แต่เอ็งต้องตั้งใจเรียนให้ดี พอบจบ ม.ศ. 3 เอ็งสอบเข้าเรียน
ครูที่วิทยาลัยครูเลยนะ

บุญเสริม กราบพ่อ

บรรยาย เมื่อบุญเสริม จบ ชั้น ม.ศ. 3 บังเอิญบุญเสริมป่วยเป็นไข้ป่า จึงพลาดโอกาสไม่ได้
เรียนครู

พ่อ บุญเสริมเฮ้ย เอ็งไม่ต้องเสียใจ ไม่ได้เรียนครู เรียนอย่างอื่นก็ได้ที่เห็นว่า

บุญเสริม ไม่เอาหรอกพ่อ ฉันอายุคนเขา ฉันหูกเอาไว้มากแล้วว่า ฉันจะเป็นครู
ให้ได้ แต่เมื่อไม่ได้เป็นฉันจะไม่อยู่บ้านแล้วละพ่อ

พ่อ เฮ้ย ไม่อยู่บ้านแล้วเอ็งจะไปอยู่ที่ไหน

บุญเสริม ฉันจะไปทำงานที่จังหวัดชลบุรีจะพ่อ

พ่อ มันจะไหวเหอะวะ

บุญเสริม ไหวจะพ่อ ฉันคิดว่าหาเงินได้สักก้อน ฉันจึงจะกลับมาบ้าน

พ่อ ตามใจเอ็งก็แล้วกัน

บรรยาย บุญเสริมได้ไปรับจ้างทำไร่อ้อยที่จังหวัดชลบุรี ใ้ค่าจ้างปีละ 400 บาท เขาเห็นว่า
มันน้อยจึงย้ายมาทำงานที่จังหวัดสมุทรปราการ ใ้เงินปีละ 800 - 1,200 บาท จาก
นั้นก็ย้ายกลับมาทำงานที่ชลบุรีอีกครั้ง โดยใ้เงินเดือน ๆ ละ 150 บาท บุญเสริม
ทำงานด้วยความอดทนขยันขันแข็ง ทำงานอยู่ 9 ปี เขาก็มีเงินเก็บสะสมไว้ประมาณ

5,000 บาท เขาจึงกลับบ้านเกิด

- บุญเสริม พ่อกรับ พ่ออยู่ไหน ฉันกลับมาแล้ว ไข่เสริมมาแล้วพ่อ
 พ่อ ใครวะ ย้อ ไข่เสริมเทรอ เข้าชั้นมาบนบ้านลูก เป็นใจ สมายคีใหม่
 บุญเสริม สมายคีกรับพ่อ กูพ่อแก่ไปมากนะ ฉันคิดถึงพ่อ ฉันจึงกลับมา
 พ่อ เออคือ ว่าแต่เอ็งกลับมาแล้ว จะหามาหากินอะไรละ พ่อปรึกษาพี่ชายของ
 เอ็งที่เป็นครูแล้ว แก้วว่าเอ็งกลับมาเอ็งน่าจะค้าขายนะ
 บุญเสริม ฉันตั้งใจจะกลับมาค้าขายที่บ้านเราล่ะพ่อ ว่าแต่ว่าเราจะค้าขายอะไร
 ก็ละพ่อ
 พ่อ พ่อว่าค้าข้าวคิใหม่วะ
 บุญเสริม ค้ายังไงพ่อ
 พ่อ เราก็รับซื้อจากชาวนา เสร็จแล้วก็ไปขายต่อสิวะ
 บุญเสริม ก็เหมือนกันนะพ่อ

บรรยาย บุญเสริมค้าข้าวอยู่พักใหญ่ การค้าเจริญขึ้นตามลำดับ ต่อมาเขาโชคก็ได้แต่งงานกับ
 หญิงสาวคนหนึ่งชื่อ กัดหา เมื่ออยู่ร่วมกับพ่อค้าสักพัก เขาพร้อมกับภรรยาจึงแยกตัวออกมา
 อยู่กันตามลำพัง

- บุญเสริม นี่น้องกัดหาเมื่อเรามาอยู่บ้านของตัวเองแล้ว ที่ว่าเราทำโรงสีกลาง
 สีข้าวคิใหม่ เรามีเงินทุน 6,000 บาท แล้วนี่
 กัดหา มันจะเหมาะหรือที่
 บุญเสริม เหมาะสิ เพราะตอนนี้ยังไม่มีโรงสีเลย
 กัดหา แล้วรำละ เราจะเอาไปทำอะไร แดวนี่เขาไม่เลี้ยงไก่ เลี้ยงหมู รำเรา
 ขายไม่ออกแน่เลย
 บุญเสริม ไม่เป็นไร เอารำไปเป็นปุ๋ยก่อนก็ได้

บรรยาย หลังจากนั้น บุญเสริมได้ทำโรงสีขนาดกลางอยู่กักหนึ่ง เขาเสียคยรำจึงคิดเลี้ยงหมูโดย
 ลงทุน 4,000 บาท ไล่หมูมา 20 ตัว เลี้ยงหมู 3 - 4 เดือน ขายได้ 10,000 บาท

กำไร 6,000 บาท

กัณฑ์ โอ บุญเสริม เราได้กำไรจากการเลี้ยงหมู 6,000 บาท เขียวนะที่

บุญเสริม นั่นสิ ที่ว่าหมูนี้ทำกำไรให้เราอย่างงามเลยทีเดียว

กัณฑ์ ที่นี้จะ เคี้ยวมันคนเลียนแบบเรา ถ้าทำโรงสีกันมากมายหลายคน
เหลือเกิน เราเลิกทำโรงสี มาเลี้ยงหมูขายอย่างจริงจังดีกว่าไหมที่

บุญเสริม ความคิดก็จริง ๆ เอาเลยน้อง

บรรยาย บุญเสริมหันมาเลี้ยงหมูอย่างจริงจัง กิจการของเขาดีขึ้นความลำบาก หอคือหลานชายจบ
วิทยาลัยเกษตรกรรมจังหวัดสุรินทร์ มาแนะนำให้เลี้ยงไก่

หลานชาย น้าเสริม ผมว่าเราเลี้ยงไก่ใช่ชายก็ไหม

บุญเสริม มันจะไหว ระวังหลาน บ้านเราคนไม่นิยมกินไข่แล้ว เราจะขายไข่ให้ใคร

หลานชาย เอาไปขายส่งกรุงเทพฯก็ได้ครับ

บุญเสริม คิไม่ลองไม่รู้ เลี้ยงก็เลี้ยงวะ

บรรยาย เมื่อเลี้ยงไก่ บุญเสริมเจอปัญหาอย่างหนักเพราะขายไข่ไม่ได้ ต้องส่งไปขายกรุงเทพฯ
อาทิตย์ละ 2 เทียว ซึ่งไม่คุ้มทุน ต่อมาเขาจึงหาตลาดใหม่ ได้ที่ขายส่งที่จังหวัดสุรินทร์

บุญเสริม เกือบไปแล้วไหมละแม่ ถ้าไม่ได้ตลาดสุรินทร์ เราขายแน่ ซากหมูย่อยยับ
หมด แต่ที่ยังที่ที่ได้กำไร คราวหน้าจะทำอะไรต้องศึกษาเรื่องตลาดให้ดี

กัณฑ์ นั่นสิพ่อคนบ้านเราเขากินเนื้อไก่มากกว่าไข่ไก่ นะพ่อ

บุญเสริม เออจริงสิ งั้นเราหันมาเลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อด้วยดีไหม

กัณฑ์ แจ่วไปเลยพ่อ

บรรยาย บุญเสริมเลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยงไก่เนื้อ อย่างขยันขันแข็ง จนประสบความสำเร็จ
อย่างงาม จนกระทั่งปี พ.ศ. 2523

หลานชาย น้าเสริม น้าเสริมอยู่ไหม น้าท่วมใหญ่แล้ว หมูไก่ถูกน้ำพัดไม่รู้จะเป็นจะ
ตายเท่าไร

บุญเสริม อะไรนะ น้าท่วมสวนเหวอ คายแล้ว เร็วแม่ไปช่วยกัน

กัณฑ์ จะไปเคี้ยววันละห่อ

บรรยาย กิจการของบุญเสริมเสียหายเป็นอย่างมาก แต่ด้วยกำลังใจอันแข็งแกร่ง เขากลับฟื้นฟู
กิจการขึ้นมาใหม่ เคี้ยวบุญเสริมมีไก่ 14,000 ตัว มีหมูแม่พันธุ์ 17 ตัว ห่อพันธุ์ 2 ตัว
มีลูกหมู 100 ตัว ไก่ไข่ ไข่ออกมาวันละ 6,500 ฟอง มีรายได้วันละ 10,000 บาท
นับว่าประสบความสำเร็จในชีวิตอย่างสูง บุญเสริมให้ข้อเสนอแนะแก่เยาวชนในการ
ประกอบอาชีพว่า

บุญเสริม การประกอบอาชีพทุกอย่าง ต้องอดทน ชยันตหนัก ก่อนจะทำอะไรต้อง
ศึกษาอย่างละเอียดว่าจะขายให้ใคร เรามีทุนเท่าใด เราสามารถทำได้
ไหม

สวัสดิ์

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่ 6 วินัย กนบุญ จากกรรมการเป็นช่างแต่งผม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความถึกรวมยอก

การเป็นคนที่มึนลึยดี คึยสนุก ช่างสังเกต และสนใจศึกษาเพิ่มทึนความรู้ความสามารถของ ตนเองอยู่เสมอ ทำให้ประสบความสำเร็จในอาชีพช่างแต่งผมได้

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ให้นักเรียนรู้ลักษณะสำคัญของประกอบอาชีพช่างเสริมสวย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกวิธีการเริ่มต้นประกอบอาชีพช่างเสริมสวยของวินัย กนบุญ ได้
2. นักเรียนสามารถบอกวิธีการทำงานของช่างเสริมสวยได้อย่างน้อย 3 ข้อ
3. นักเรียนสามารถบอกคุณสมบัติของช่างเสริมสวยที่ประสบความสำเร็จได้

สื่อการเรียน

1. หุ่นนั้วมือและบทละคร
2. เอกสารสำเนาเรื่องของวินัย กนบุญ จากกรรมการเป็นช่างแต่งผม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องความแตกต่างของการประกอบอาชีพอิสระแต่ละอาชีพ</p> <p>3. หาอาสาสมัคร จำนวน 4 คน มาร่วมเล่นหุ่น</p> <p>4. มอบแผ่นกำหนดบทบาทของหุ่นแต่ละตัวแก่นักเรียนที่เข้าร่วมเล่นหุ่น เพื่อฝึกซ้อมพร้อมกันนั้นครูก็แจกเอกสารสำเนาเรื่องวินัย คนบุญ จากกรมกรเป็นช่างแต่งผมให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>5. ให้นักเรียนผู้เล่นหุ่นแนะนำตนเองว่า เล่นหุ่นเป็นทัวใด แล้วเริ่มเล่นหุ่นตามสถานการณ์จำลอง</p> <p>6. ครูตั้งคำถาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - วินัย คนบุญ มีวิธีการเริ่มต้นประกอบอาชีพช่างเสริมสวยอย่างไร - อาชีพช่างเสริมสวยมีลักษณะวิธีการทำงานอย่างไร 	<p>1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องความแตกต่างของการประกอบอาชีพอิสระของแต่ละอาชีพ</p> <p>3. ครูแจกเอกสารสำเนาเรื่องวินัย คนบุญ จากกรมกรเป็นช่างเสริมสวยให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ</p> <p>5. ครูและนักเรียนสรุปหลักการและแนวทางในการประกอบอาชีพช่างเสริมสวย</p>

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>แล้วให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาคำตอบพร้อมเหตุผลของตนเองไว้ โดยบันทึกคำตอบของตนเองไว้ในกระดาษ</p> <p>7. แบ่งกลุ่มย่อย ออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนดำเนินการอภิปรายกลุ่มโดยใช้ความคิดจากคำตอบพร้อมเหตุผลของตนเองมาใช้ในการอภิปราย แล้วสรุปความคิดเห็นที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม</p> <p>8. ให้นักเรียนจากกลุ่มย่อยไปรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ จากนั้นให้ตัวแทนของกลุ่มย่อยรายงานผลของการสรุปความคิดเห็นจากการอภิปรายกลุ่ม โดยครมอบหมายให้ทุกกลุ่มบันทึกความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มที่ออกไปรายงานไว้</p> <p>9. นำผลการรายงานของแต่ละกลุ่มมาสรุปรวมเป็นหลักการและแนวทางในการประกอบอาชีพช่างเสริมสวย</p>	

การประเมินผล

สังเกตจากพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

- ความตั้งใจ
- การตอบคำถาม
- การแสดงความคิดเห็น

บทละครหุ่นนิ้วมือ

เรื่อง การเล่นหุ่น นิ้วมือ ๗๗ จากกรรมการมาเป็นช่างแต่งผม

ฉากที่ 1 สถานที่สำหรับก่อสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย กรรมการทั้งหลายกำลังทำงาน

เพื่อน   เอ็งเป็นคนจังหวัดไหนวะ ?

วินัย   ข้าอยู่ จังหวัดแพร่ อำเภอร่องขวาง บ้านม่วงไข่ ตามท่าไม้

เพื่อน   เปล่า อยากรู้ เออ ที่บ้านเดิมทำอะไรกัน มีพี่น้องกี่คน

วินัย   11 คน เยอะไหม ที่บ้านท่านา เลี้ยงน้อง บังฝ้ายไม้พอกิน จึงมาเป็น
กรรมการ แต่ไม่อยากทำเลยมันร้อนและหนัก อยากร่างงานใหม่ ในร่ม
จะได้สบาย

เพื่อน   ผันไปละมัง จบ ป.4 จะไปทำอะไรได้วะ

วินัย   คอยดูก็แล้วกัน

ฉากที่ 2 บริเวณที่พักกรรมการ

เพื่อน   วินัย (โวย) มีคนต้องการพบ

วินัย   ขอบใจ จะออกไปเดี๋ยวนี้แหละ

เพื่อน   โน่นไง ฉันทไปละนะ

วินัย   อ้อ คุณนั่นเอง สวัสดีครับคุณอา

อา   สวัสดี หลานรัก เป็นใจสบายดีไหม

วินัย   เป็นงานหนัก ไม่ค่อยสบายเท่าไรหรือครับ

อา   ที่อามานี้ อยากรมาชวนวินัยไปทำงานที่ร้านเสริมสวย

วินัย   แต่ผมต้องทำงานแบกครึ่งนะครับอา

อา   ไม่เป็นไร เมื่อเธอร้างจากการแบกครึ่งเธอก็ไปทำที่ร้านอาได้ ต่อไปถ้า
เธอสนใจ อาจะส่งไปเรียนที่กรุงเทพฯ เมื่อเธอจบกลับมาจะให้เงินเดือน

เชอ เดือนละ 200 บาท แต่ถ้าเชอทำงานอยู่กับอาานานถึง 4 ปี จะเพิ่ม
เงินให้เป็นเดือนละ 400 บาท เชอว่าดีไหม

วินัย คักรับคุณอา ตกลงกรับ

บรรยาย หลังจากนั้นวินัยใช้เวลาว่างจากการแบกครั่ง ไปทำร้านเสริมสวย ทำให้ไม่มานคุณอาที่
ส่งไปเรียนที่กรุงเทพฯ เมื่อเรียนจบวินัยก็กลับมาทำงานที่ร้านคุณอาเหมือนเดิม เขา
ทำงานอยู่กับคุณอาานานถึง 4 ปี แต่คุณอาก็ไม่ได้เพิ่มเงินเดือนให้เขา

วินัย คุณอากรับ คุณอาสัญญาว่าจะเพิ่มเงินเดือนให้สมเดือนละ 400 บาท เมื่อ
ผมทำงานให้ครบ 4 ปี คุณอาจะว่ายังงใจกรับ

อา เธอยังไม่มีเมีย จะเอาเงินไปทำอะไร เอาเดอะแล้วอาจจะหาเมียให้
พอเธอมีเมียแล้วอาจจะขึ้นเงินเดือนให้

ฉากที่ 3 ร้านเสริมสวย

บรรยาย วินัยได้แต่งงานกับหญิงสาวคนหนึ่งในปี พ.ศ. 2498

วินัย คุณอากรับ สมแต่งงานแล้วละกรับ

อา เอาเดอะ เคียวอาจจะขึ้นเงินเดือนให้เธอเองแหละ

วินัย คุณอากรับ ผมรอมมา 6 ปีแล้วกรับ ผมคิดสินใจขอลาออก

อา อ้าว แล้วเธอจะไปอยู่ไหน

วินัย อยู่ร้านวรรณงามกรับ เขาให้เงินเดือนผมเดือนละ 350 บาท

อา งั้นก็ตามใจ

วินัย ผมลาละกรับ

บรรยาย วินัยออกจากร้านคุณอามาทำที่ร้านวรรณงาม เมื่อร้านวรรณงามเลิกกิจการเขาก็ไป
ทำงานที่ร้านใหม่ ได้เงินเดือน ๓ ละ 500 บาท ทำอยู่ได้สักหักเจ้าของร้านเห็นว่าจ้าง
เขาแพงไป จึงจะลดเงินเดือน เขาจึงลาออกไปทำงานที่เชียงใหม่ ทำอยู่ได้ 6 เดือน
ก็มีจดหมายจากคุณศรีรัตน์ ทิพย์จันทร์ ให้เขากลับมาทำงานที่นั่นพร้ออีกกรับ เขาทำงานอยู่
ร้านคุณศรีรัตน์ ทิพย์จันทร์ นาน 5 ปี ได้เงินเดือน 800 บาท ในปี พ.ศ. 2507 วินัย

มีลูก 4 คน

วินัย   นี่เธอ เราอยู่กับคุณทรีรัตน์ นานถึง 5 ปีแล้วนะ ลูกก็โตขึ้นทุกวันเงินเดือนไม่พอใช้ เราเห็นที่ตองหาหนทางเปิดร้านเองเสียแล้ว

ภรรยา   แล้วจะทำยังไง บ้านเราก็ไม่มี เงินทุนจะซื้อเครื่องเสริมสวยก็ไม่มี ฉันทละกลุ่มจ้งเลย

วินัย   เรื่องบ้านที่ไปคูไว้แล้ว เขาจะให้เช่าเดือนละ 300 บาท ส่วนเรื่องเครื่องเสริมสวยเราผ่อนซื้อเขาก็ได้ ออกอมเก็บเล็กผสมน้อยส่งเขาที่ว่าไม่น่ามีปัญหา

ภรรยา   ก็เหมือนกันที่

บรรยาย   หลังจากวินัย คุณบุญ มาเข้าบ้านทำร้านเสริมสวยแล้วกิจการเขาก็ดีขึ้นเป็นอันดับรายได้ ตกเดือนละ 7,000 - 8,000 บาท เนื่องจากวินัยเป็นคนมีนิสัยดี คุยสนุก ฝีมือดี ซอชมดี เข้ารูปหน้า ต่อ้อถามที่ว่า ทำไมวินัย จึงประสบความสำเร็จ วินัย ตอบว่า

วินัย   ช่างเสริมสวย ต้องเป็นคนช่างสังเกต รู้จักนักวิพากษ์ วิจารณ์และจินตนาการรูปแบบทรงผม นอกจากนั้นต้องสนใจศึกษาเพิ่มเติม โดยการไปชมการสาธิตทรงผมอยู่เสมอ คั้งนั้นผมจึงชนะการประกวดทรงผมที่จังหวัดแพร่ถึงสองครั้ง น้อง ๆ ถ้าอยากเป็นช่างเสริมสวยต้องออกทนและปฏิบัติตัวคั้งที่กล่าวมาข้างต้น

สวัสดี

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่ 7 เรื่องของปูมานะ ภัคดี เมืองลำปาง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความถี่รวมยอด

การรู้จักปรับตัวให้เท่าทันสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความต้องการของตลาด เป็นหนทางสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนรู้ว่า ผู้ประกอบอาชีพอิสระต้องปรับตัวเสมอ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ให้นักเรียนบอกเหตุผลในการปรับตัวเพื่อเปลี่ยนอาชีพแต่ละครั้งของปูมานะ ภัคดี มาอย่างน้อยครั้งละ 2 ข้อ

สื่อการเรียน

1. หุ่นนิ้วมือและบทละคร
2. เอกสารสำเนาเรื่อง ปูมานะ ภัคดี เมืองลำปาง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรื่องการปรับตัวในการประกอบอาชีพอิสระ</p> <p>3. หาอาสาสมัคร จำนวน 4 คน ร่วมเล่นหุ่น</p> <p>4. มอบแผนกำหนดบทบาทของหุ่น แต่ละตัวแก่นักเรียนที่เข้าร่วมเล่นหุ่น เพื่อฝึกซ้อมพร้อมกันนั้นครูก็แจกเอกสารสำเนา เรื่อง ปู่มานะ ภักดี เมืองลำปาง ให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>5. ให้นักเรียนผู้เล่นหุ่นแนะนำตนเองว่าเล่นหุ่นเป็นตัวละครตัวใด แล้วเริ่มเล่นหุ่นตามสถานการณ์จำลอง</p> <p>6. ครูตั้งคำถาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปู่มานะ ภักดี เปลี่ยนอาชีพกี่ครั้ง อาชีพอะไรบ้าง - จงบอกเหตุผลของการเปลี่ยนอาชีพแต่ละครั้งมาอย่างน้อย 2 ข้อ 	<p>1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูสนทนากับนักเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรื่องการปรับตัวในการประกอบอาชีพอิสระ</p> <p>3. ครูแจกเอกสารสำเนา เรื่อง ปู่มานะ ภักดี เมืองลำปาง ให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ</p> <p>5. ครูและนักเรียนสรุปหลักการและแนวทางการปรับตัวของอาชีพอิสระ</p>

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>- ปู่มานะ ภักดิ์ ประสบความสำเร็จได้ เพราะมีคุณสมบัติอย่างไร</p> <p> แล้วให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาคำตอบพร้อมเหตุผลของตนไว้ โดยบันทึกคำตอบของตนเองไว้ในกระดาษ</p> <p> 7. แบ่งกลุ่มย่อย ออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนดำเนินการอภิปรายกลุ่ม โดยใช้ความคิดจากคำตอบพร้อมเหตุผลของตนเองมาใช้ในการอภิปราย แล้วสรุปความคิดเห็นจากการอภิปรายกลุ่ม</p> <p> 8. ออกจากกลุ่มย่อย ไปรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ จากนั้นให้ตัวแทนของกลุ่มย่อยออกรายงานผลการสรุปความคิดเห็นจากการอภิปรายกลุ่ม โดยครูมอบหมายให้ทุกกลุ่มบันทึกความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มที่ออกไปรายงานไว้</p> <p> 9. นำผลการรายงานของแต่ละกลุ่มมาสรุปรวมเป็นหลักการและแนวทางในการปรับตัวของอาชีพอิสระ</p>	

การประเมินผล

สังเกตจากพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การสอนได้แก่

1. การตอบคำถาม
2. การแสดงความคิดเห็น
3. การร่วมมือในกิจกรรม

บทละครหุ่นนิ้วมือ

เรื่อง ของปูมานะ ภัคดี เมืองลำปาง

ฉากที่ 1 ฟาร์มเลี้ยงปลา "ภัคดีฟาร์ม" ในคอนเย็น ปูและหลานน้อย หลานนิกคุยกัน

- นิก   คุณปูทานข้าวหรือยังคะ
- ปู   กินแล้วหลาน เออ น้อยนี่เรียนอยู่ชั้นไหน
- น้อย   ม.6 ครับปู
- ปู   พอจบแล้วจะเรียนอะไร
- น้อย   ยังไม่ได้คิด เลยครับ พอจบแล้ว แล้วค่อยคิด
- ปู   ทำอย่างนั้นไม่ได้นะ ต้องคิดก่อนสิว่า เมื่อโตจะเป็นอะไร เพราะสมัยนี้
คนมากกว่างาน ต้องคิดก่อนเสมอ มิฉะนั้นอาจจะกลายเป็นคนว่างงาน
ไม่เหมือนสมัยปู่งานหาง่าย แต่ก็ไม่ว่ายมีหลายที่พยายามสร้างงานของคน
- น้อย   ปู่ครับ น้อยว่า ปูน่าจะเล่าชีวิตของปู่ให้น้อยฟังบ้าง
- นิก   จริงสิ นิกเห็นด้วย เล่าหน่อยนะคะปู
- ปู   เอาละ ปูจะเล่าให้ฟังอย่างย่อ ๆ

ฉากที่ 2 อดีตเมื่อปูมานะ ภัคดี เป็นเด็ก

- ปู   ปู่เกิดที่อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง พ่อของปู่มีอาชีพทำสวนและทำไม้ ฐานะ
จึงดีแต่พ่อปู่อายุได้ 11 ปี พ่อของปู่ก็ตาย แม่ของปู่ไม่รู้จะทำอะไร จึงขาย
ไร่นาเกือบหมด
- นิก   ไม่มีใคร ทำไม้ทำสวนต่อจากพ่อของปู่หรือคะ
- ปู   ไม่มีใคร เพราะทุกคนเรียนหนังสือกันหมด อยากเป็นเจ้าของเป็นนายกันหั้ง
นั้น
- น้อย   แล้วปู่เรียนอะไรครับ

- ปู แม่ของปู่ท่านอยากให้ปู่เป็นครู ซึ่งการเป็นครูสมัยนั้นง่ายมาก ปู่เลยไปเรียนในโรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรมณฑล จังหวัดเชียงใหม่ พอเรียนจบก็ออกมาเป็นครู 3 ปี จึงได้รับแต่งตั้งให้เป็นครูใหญ่ เป็นครูใหญ่อยู่ 4 ปี ในระหว่างนั้นเป็นปี พ.ศ. 2488 เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ชายฉกรรจ์จะถูกเกณฑ์ทหารหมด ยกเว้นครู แต่ถ้าครูลาออกก่อนอายุ 30 ปีก็ต้องถูกเกณฑ์ทหารเหมือนกัน พออายุของปู่ถึงเกณฑ์ ปู่ก็ลาออกจากอาชีพครู
- นิต ปู่คิดจะลาออกมาทำอะไรครับ
- ปู ปู่ยังไม่คิด ทึกแค่เพียงว่าอยากออกมาประกอบอาชีพส่วนตัว ห้าง ๆ ที่คอนั้นปู่เพิ่งแต่งงานได้ไม่กี่เดือน
- น้อย ย่าเค้าไม่ได้ห้ามปู่หรอกครับ
- ปู เปล่าหรอกนะ เพราะคอนั้นบ้านเมืองอยู่ในภาวะสงครามมหาเอเซีย บูรพาหารณัฐในเข้ามาเต็มเมือง ทำให้รัฐบาลไทยต้องระวังคนต่างชาติ จึงมีประกาศให้คนจีนอพยพออกไปให้ห่างเขตทหารอย่างน้อย 35 ก.ม. คนจีนจึงจำเป็นต้องเช่าบ้าน คอนนั้นปู่มีเงินเก็บอยู่ 150 บาท จึงตัดสินใจเช่าบ้านคักสมไว้ในราคา 60 บาท
- น้อย คุณปู่เป็นช่างคักสมด้วยหรือครับ
- ปู เปล่าหรอก ปู่ให้เขาเช่าคักสมต่อไป ส่วนปู่คิดว่าสงครามทำให้เศรษฐกิจตกต่ำผู้คนหมดกำลังซื้อ ต้องใช้ของเก่าหรือเปลี่ยนแปลงของเก่ามาใช้ โดยเฉพาะเสื้อผ้าเมื่อเก่าก็เอา เข็มมาย้อมทำให้อาชีพย้อมผ้ามีรายได้ดี ปู่กับย่าจึงรับย้อมผ้าอยู่ที่หน้าร้านคักสมในราคาชุดละ 5 บาท วันหนึ่งย้อมได้ 50 - 60 ชุด ทำงานเดือนเดียวได้เงินตั้ง 6,000 บาท
- นิต โอ้โฮ คุณปู่เก่งจังเลย
- ปู นี่เป็นเพราะปู่รู้จังหวะ รู้ตลาด รู้ว่าคนต้องการอะไร จากรายได้ดังกล่าว

- น้อย   ทำไมละครับ
- ปู่   เพราะตอนที่แพ้สงครามนะซิ ทำให้ปู่หาทางประกอบอาชีพใหม่ กราวนี้ปู่
คิดว่าทำไมคงได้กำไรงาม ปู่จึงไปคุยกับเจ้าแม่โรงเลื่อยเสนอขายไม้
ใหญ่ เจ้าแม่ตกลงรับไม้อัน ปู่เลยขอสัมปทานทำไม้ส่งโรงเลื่อย ปู่ทำมาสัก
ระยะหนึ่งก็เจออุปสรรค
- นิก   อุปสรรคอะไรคะ
- ปู่   สมัยก่อนมีนักเลงหัวไม้ หรือเรียกว่า อ้ายเสือ ช้างของปู่ถูกเสือมีจับตัวไป
เรียกค่าไถ่ เพราะช้างสมัยนั้นมีความจำเป็นในการทำไม้มาก เสือมีต้อง
การค่าไถ่ช้างคืน 10,000 บาท
- น้อย   คุณปู่ยอมหรือเปล่าครับ
- ปู่   ปู่ไม่ยอมสิ ปู่เข้าไปเจรจากับเสือมีด้วยตนเอง จนในที่สุดปู่ถูกเรียกเงินไถ่
ช้าง เพียง 1,000 บาท หลังจากนั้นปู่ก็ทำไม้มาเรื่อย ๆ แต่มาระยะ
หลัง ๆ การทำไม้ซบเซาลงทำให้ปู่ต้องเลิกกิจการทั้งหมด
- นิก   คุณปู่ไม่คิดจะทำอะไรต่อหรือคะ
- ปู่   คิดสิ เพราะตอนนั้นมีการกันหมแร่ที่จังหวัดลำปาง บริษัทยิบอินซอย เป็น
บริษัทแรกที่ทำแร่ส่งขายญี่ปุ่น ทำให้ปู่สนใจมาก
- น้อย   คุณปู่มีความรู้เรื่องแร่หรือเปล่าครับ
- ปู่   ก็เพราะไม่มีนะซิ ปู่จึงไปกรมทรัพยากรธรณี ประคบกับชาวบ้านเอาแร่มา
ให้ดู ทำให้ปู่สนใจมากยิ่งขึ้น พยายามหาความรู้ให้มากที่สุดแล้วปู่จึงร่วมหุ้น
กับ เจ้ารอด และเจ้าเภา ขอสัมปทานได้เหมืองแร่ 3 แห่ง คือ แร่คิบุก
ที่ตำบลแม่เรียง แร่หลวงที่เสริมงาม และแร่ฟลูออไรต์ที่เกาะกา
- นิก   ตัวอย่างนั้น รายได้ของปู่ก็เยอะมากสิคะ
- ปู่   ก็รายได้จากแร่นี้แหละที่ส่งให้พ่อของเจ้า ลุง และอาของเจ้า เรียนจบกัน
ทุกคน จนเคี้ยวปู่หันมาทำไว้ในที่ตน 2,100 ไร่ เลี้ยงปลา กุ้งและทำ

ทำให้รู้สึกได้ว่า

- เงินหาไม่ยาก
- อยากรู้ว่า ที่มาของเงินมันมาอย่างไร
- ต้นคอของเงินมันอยู่ที่ไหน

น้อย

แล้วปู่ทำใจต่อไปครับ

ปู่

ปู่ก็เริ่มเดินทางสำรวจการห้ามาหากินของคนอื่น ปล່อยให้ย่าเขาซ้อมผ้า
คนเดียว จากลำปางขึ้นไปเชียงใหม่ เห็นเขาขายใบชาปู่อยากขายเหมือน
กันกับเขา จึงไปถามแม่ค้า แม่ค้าบอกว่าเอาใบชาไปขายลำพูนโดยทาง
รถไฟ แต่นำไปได้ครึ่งละ 5 กะทอ ปู่ไม่แน่ใจจึงไปคุยกับเจ้าหน้าที่รถไฟ
เขาบอกว่าเอาใบชาขึ้นได้สถานีละ 5 กะทอ ปู่จึงใช้เทคนิคโดยจ้าง
เกวียนขนใบชาขึ้น 4 สถานี ๗ ละ 5 กะทอ ปู่เลยขนได้เที่ยวละ 20
กะทอ ทำกำไรดีมาก

นิก

คุณปู่ไม่กลัวเขาจับได้หรอกคะ

ปู่

ไม่หรอก เราทำถูกต้องตามระเบียบ เพียงแต่เรารู้จักวิถีผลิตแหล่งเท่านั้น
นี่หลานรู้ไหมหอปู่ค้าใบชาได้เดือนกว่า ก็สามารรถเหมาตู้รถไฟได้ ที่นี่จะขน
ไปขายเท่าไรก็ได้ แต่เสียค่ายทำได้เพียงสองเที่ยวก็ต้องเลิก

น้อย

อ้าว ทำไมละครับ

ปู่

ก็รถไฟถูกทิ้งระเบิด ทำให้สินค้าเสียหาย ปู่เลยเลิกค้าใบชา

นิก

เสียค่ายแม่เลยนะคะ กำไรคือออกอย่างนี้

ปู่

แต่ปู่ไม่ย่อหื้อ พลกลับถึงบ้าน ปู่มองเห็นว่าทหารญี่ปุ่นต้องใช้สินหุงอาหารใช้
ฟางเลี้ยงม้าขายฟางขายฟืนให้ทหารญี่ปุ่นคงจะดี

นิก

คุณปู่คบกับญี่ปุ่นรู้เรื่องหรอกคะ

ปู่

รู้เรื่องสิ การขายฟืนขายฟางให้ญี่ปุ่นตอนนั้นกำไรมาก เสียค่ายทำได้พัก
เที่ยวก็ต้องหยุด

ส่วนอาหาร รายได้ก็ตกเดือนละ 10,000 บาท เป็นใจว่างนอนกันหรือยัง

น้อย หม่อมตามคุณปู่ คุณปู่มีเกล็ดคลับอะไรในการประกอบอาชีพให้สำเร็จหรือกับ

ปู่ เกล็ดคลับของปู่มีอยู่ว่า "ประกอบอาชีพไปตามจังหวะ ความขุกคามสมัยจะ
ต้องปรับตนตามสถานการณ์ คิคตามผลงาน หูไวตาไวและต้องเผ้าคู่ตลาด
ตลอดเวลา" เอาละไปนอนกันได้แล้ว

น้อย ราตรีสวัสดิ์ครับคุณปู่

นิก ราตรีสวัสดิ์ค่ะคุณปู่

ปู่ กลับคืนนะหลานรัก

สวัสดิ์

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่ 8 คนไทยมีฝีมือ มนัส รุ่งเรือง ช่างไฟฟ้า ป.4

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด

การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แล้วลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังตามความคิดนั้น เป็นหนทางสู่การมีชื่อเสียง มีเกียรติ และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนเห็นว่า ความคิดริเริ่มและการทำงานตามความคิดนั้น ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพช่างไฟฟ้า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนนอกเหตุผลที่ทำให้มนัส รุ่งเรือง ได้รับเลือกเป็นบุคคลตัวอย่าง และเป็นบุคคลที่เด่น จากกระทรวงอุตสาหกรรม ให้อย่างน้อย 3 ข้อ

สื่อการเรียน

1. แผ่นกำหนดบทบาท
2. เอกสารสำเนาเรื่อง คนไทยมีฝีมือ มนัส รุ่งเรือง ช่างไฟฟ้า ป.4

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียง จนได้รับการยกย่องจากสังคม</p> <p>3. หาอาสาสมัคร จำนวน 4 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์จำลอง เรื่องคนไทยมีฝีมือ มนต์ รุ่งเรือง ช่างไฟฟ้าป.4</p> <p>4. มอบแผนกำหนดบทบาทและสถานการณ์ให้กับผู้แสดงบทบาทแต่ละคนศึกษา และซักซ้อมก่อนการแสดงพร้อมกันนั้นครูก็แจกเอกสารสำเนา เรื่องคนไทยมีฝีมือ มนต์ รุ่งเรือง ช่างไฟฟ้า ป.4 ให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>5. ให้ผู้แสดงบทบาทแนะนำตนเองว่าเล่นบทบาทของใคร แล้วเริ่มแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์จำลอง ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที</p> <p>6. ครูตั้งคำถาม</p> <p>- ทำไม มนต์ รุ่งเรือง ได้รับความยกย่องจากกระทรวงอุตสาหกรรมให้เป็นบุคคลตัวอย่างในปี พ.ศ. 2525</p>	<p>1. ครูแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียง จนได้รับการยกย่องจากสังคม เนื่องจากประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ</p> <p>3. ครูแจกเอกสารสำเนา เรื่องคนไทยมีฝีมือ มนต์ รุ่งเรือง ช่างไฟฟ้า ป.4 ให้นักเรียนทุกคนได้อ่าน</p> <p>4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ</p> <p>5. ครูและนักเรียนสรุปหลักการและแนวทางไปสู่การมีชื่อเสียงและเกียรติ แม้จะประกอบอาชีพอิสระ</p> <p>6. ครูถามความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่ออาชีพอิสระ</p>

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>- ทำไม้ในปี 2528 มนัส รุ่งเรือง จึงได้รับเลือกเป็นบุคคลที่เกิน สาขาอุตสาหกรรมจากศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดพิษณุโลก</p> <p>แล้วให้นักเรียนแต่ละคนศึกษา คำตอบพร้อมเหตุผลของตนเอง โดย บันทึกคำตอบของตนเองไว้ในกระดาษ</p> <p>7. แบ่งกลุ่มย่อย ออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนดำเนินการอภิปราย กลุ่มโดยใช้ความคิดจากคำตอบพร้อมเหตุผล ของตนเองมาใช้ในการอภิปราย แล้วสรุป ความคิดเห็นที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม</p> <p>8. นักเรียนออกจากกลุ่มย่อยไป รวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ จากนั้นให้ตัวแทนของ กลุ่มย่อยรายงานผลการสรุปความคิดเห็น จากการอภิปรายกลุ่ม โดยครูมอบหมายให้ ทุกกลุ่มบันทึกความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ที่ออกไปรายงานไว้</p> <p>9. นำผลการรายงานของแต่ละ กลุ่มมาสรุปหลักการและแนวทางไปสู่การ มีชื่อเสียงและเกียรติ แม้จะประกอบอาชีพ อิสระ</p> <p>10. ครูถามความรู้สึกของนักเรียน ที่มีต่ออาชีพอิสระ</p>	

การประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน

- ความตั้งใจ
- การตอบคำถาม การซักถาม
- การแสดงความคิดเห็น

แผนกำหนดบทบาทสมมุติ

เรื่อง คนไทยมีฝีมือ มนัส รุ่งเรือง ช่างไฟฟ้า ป. 4

1. สมมุติว่านักเรียนเป็น มนัส รุ่งเรือง

มนัส รุ่งเรือง เป็นคนมีอัธยาศัยดี ยิ้มง่าย ชอบศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ทั้ง ๆ ที่เขาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เท่านั้น แต่เขาก็สร้างโรงงานผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า จนชาวต่างประเทศต้องมาจ้างด้วยความสามารถของเขา ทำให้เขามีรายได้เดือนละหลายหมื่นบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสมัยที่เขายังเป็นช่างไฟฟ้าจน ๆ ในอดีตต้องออกมอภินมัยยอมทนลำบากทุกอย่างเพื่อให้ได้ความรู้มันช่างห่างไกลกันเหลือเกินกับเดี๋ยวนี้ เพราะเดี๋ยวนี้เขามีทั้งทรัพย์สินเงินทองและเกียรติ ชื่อเสียง โดยเขาได้รับยกย่องจากกระทรวงอุตสาหกรรมให้เป็นบุคคลตัวอย่างปี 2525 และได้รับคัดเลือกจากศูนย์วัฒนธรรมพิษณุโลก ให้เป็นบุคคลดีเด่นในปี 2528

2. สมมุติว่านักเรียนเป็นภรรยา มนัส รุ่งเรือง

นักเรียนต้องเป็นภรรยาผู้ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจแก่สามี เมื่อสามีมีปัญหาในการทำงาน นอกจากนั้นต้องทำหน้าที่เป็นแม่บ้านที่ดี คอยสอดส่องดูแลทั้งลูกตัวและลูกจ้างและยังเป็นกำลังสำคัญในการซื้อขาย

3. สมมุติว่านักเรียนเป็นประธานศูนย์วัฒนธรรมพิษณุโลก

นักเรียนเป็นคนคอยติดตามการทำงานของมนัส รุ่งเรือง ทำให้รู้ว่า มนัส รุ่งเรือง เป็นคนมีเมตตา รู้จักเสียสละทั้งร่างกาย แรงทรัพย์ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมอยู่เป็นเนืองนิตย์ จึงมอบใบประกาศนียบัตรให้มนัส รุ่งเรือง เป็นบุคคลดีเด่นในปี 2528

4. สมมุติว่านักเรียนเป็นรัฐมนตรีกระทรวงอุตสาหกรรม

นักเรียนเป็นคนที่ชอบส่งเสริมให้ใช้ผลิตภัณฑ์ในเมืองไทยและยังชอบส่งเสริมคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จึงสนับสนุนให้คนไทยผลิตสินค้าให้มีคุณภาพทัดเทียมต่างประเทศ พอรู้ว่า มนัส รุ่งเรือง ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าได้ก็มีระดับมาตรฐานสากล จึงส่งเสริมให้ได้เป็นบุคคลตัวอย่างในปี พ.ศ. 2525

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่ 9 เอกชัย เอี่ยมผดุง สาลีเมืองสุพรรณ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด

การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แล้วลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังตามความคิดนั้น เป็นหนทางสู่การมีชื่อเสียง มีเกียรติ และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกพอใจอาชีพทำขนมขาย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- นักเรียนบอกสาเหตุของการมีชื่อเสียงของสาลีเมืองสุพรรณได้
- นักเรียนบอกเหตุผลที่ทำให้ ม.ร.ว.ณัฏฐ์ สวัสดิวัฒน์ มอบบ้าย เซลล์ ชวนชิมให้เป็นเกียรติยศแก่ร้านของเอกชัย เอี่ยมผดุงได้

สื่อการเรียน

1. แผ่นกำหนดบทบาท
2. เอกสารสำเนาเรื่อง เอกชัย เอี่ยมผดุง สาลีเมืองสุพรรณ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียง จนได้รับการยกย่องจากสังคม เนื่องจากประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ</p> <p>3. หาอาสาสมัคร จำนวน 4 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์จำลองเรื่อง เอกชัย เอี่ยมผดุง สาลีเมืองสุพรรณ</p> <p>4. มอบแผนกำหนดบทบาทและสถานการณ์ให้ผู้แสดงบทบาทแต่ละคนศึกษา และซักซ้อมก่อนแสดงพร้อมกันนั้นครูแจกเอกสารสำเนาเรื่อง เอกชัย เอี่ยมผดุง สาลีเมืองสุพรรณให้ทุกคนอ่าน</p> <p>5. ให้ผู้แสดงบทบาทแนะนำตนเองว่าเล่นบทบาทของใคร แล้วเริ่มแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์จำลอง ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที</p> <p>6. ครูตั้งคำถาม</p> <p style="padding-left: 20px;">- เอกชัย เริ่มต้นทำขนมขายอย่างไร</p>	<p>1. แจ้งจุดประสงค์ของการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียง จนได้รับยกย่องจากสังคม เนื่องจากประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ</p> <p>3. ครูแจกเอกสารสำเนาเรื่อง เอกชัย เอี่ยมผดุง สาลีเมืองสุพรรณให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ</p> <p>5. ครูและนักเรียนสรุปหลักการและแนวทางไปสู่การมีชื่อเสียง และเกียรติยศจะประกอบอาชีพอิสระ</p>

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>- เหตุใด ม.ร.ว.ดัดศรี สวัสดิวัดน์ จึงมอบป้าย เชลล์ชวนชิม ให้เป็นเกียรติ แก่ร้านของเอกชัย</p> <p>แล้วให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาคำตอบ พร้อมเหตุผลของตนเอง โดยบันทึกคำตอบของ คนไว้ในกระดาษ</p> <p>7. แบ่งกลุ่มย่อย ออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนดำเนินการอภิปรายกลุ่มโดยใช้ ความคิดจากคำตอบพร้อมเหตุผลของตนเองมาใช้ในการ อภิปรายแล้วสรุปความคิดเห็นที่ได้จากการอภิปราย</p> <p>8. นักเรียนจากกลุ่มย่อย ไปรวมกันเป็น กลุ่มใหญ่ จากนั้นให้ตัวแทนของกลุ่มย่อยรายงาน ผลการสรุปความคิดเห็นจากการอภิปรายกลุ่ม โดย ครูมอบหมายให้ทุกกลุ่มบันทึกความคิดเห็นของแต่ละ กลุ่มที่ออกไปรายงานไว้</p> <p>9. นำผลของการรายงานของแต่ละกลุ่ม มาสรุปหลักการและแนวทางไปสู่การมีชื่อเสียงและ เกียรติแม้จะประกอบอาชีพอิสระ</p>	

การประเมินผล

สังเกตจากพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่

1. ความตั้งใจ
2. การตอบคำถาม
3. การแสดงความคิดเห็น

แผนกำหนดบทบาทสมมติ

เรื่อง เอกชัย เอี่ยมผดุง สาลีเมืองสุพรรณ

เอกชัย เอี่ยมผดุง

ให้นักเรียนแสดงบทบาทเป็นเอกชัย เอี่ยมผดุง ผู้ประสบความสำเร็จในการทำขนมขาย ทำรายได้เดือนละหมื่นกว่าบาท ก่อนหน้านี้เอกชัยเคยเป็นทหารบกสิบเอก แต่ก็ได้ลาออกเมื่อ พ.ศ. 2500 เนื่องจากเบื้อชีวิตราชการ ประกอบกับเกิดความขัดแย้งกับผู้รับสมักรายหารชั้น ประทวนเข้าเรียนนายร้อยสำรอง ซึ่งหาว่าเอกชัยขาดหลักฐานการสมักรบางอย่าง ทำให้เขาโมโห ทำให้เขาโมโหจนฉีกใบสมักรทิ้ง แล้วลาออกจากราชการทหารบกในที่สุด

หลังจากนั้นเขาเปิดร้านขายอุปกรณ์ไฟฟ้า แต่ไม่ประสบความสำเร็จต้องเลิกกิจการใน ตอนนั้นได้แต่งงานจึงไปซบแท็กซี่ ภรรยาจึงคิดช่วยหารายได้ โดยไปเรียนทำขนมฝรั่งที่เรียกว่า เบคเคอรี่ ทำขายอยู่สักพักกำไรดี จากกำไรวันละ 20 - 30 บาท เป็นกำไรวันละ 100 บาท จากกำไรวันละ 100 บาท เป็นกำไรวันละ 300 บาท เอกชัยจึงเลิกซบแท็กซี่มาช่วยภรรยาทำ ขนมขายในที่สุด เขาก็ได้ศึกษสูตรสาลีเมืองสุพรรณได้สำเร็จ จึงขายดี มีเงินกำไรเดือนละหมื่นบาท เท่าทุกวันนี้

ภรรยาเอกชัย เอี่ยมผดุง

ให้นักเรียนแสดงบทบาทเป็นภรรยาเอกชัย เอี่ยมผดุง โดยเป็นคนที่อยากช่วยเหลือ ครอบครัวจึงไปเรียนทำอาหารฝรั่ง จนสำเร็จ แล้วกลับมาประกอบอาชีพส่วนตัวจนขายขนม ได้กำไรดี จึงชวนสามีมาทำด้วยกัน ในที่สุดก็สามารถหารายได้ให้ครอบครัวเดือนละหมื่นกว่าบาท ผู้รับสมักร

ให้นักเรียนแสดงเป็นผู้สมักรเข้าเรียนนายร้อยสำรอง ของกองทัพบก โดยขัดแย้งกับ เอกชัย เอี่ยมผดุง ในเรื่องหลักฐานบางอย่างที่ขาดไป จึงไม่ยอมให้เอกชัย เอี่ยมผดุง สมักรเป็นนายร้อยสำรอง

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่ 10 คนซ่อมรถ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความถึกรวบยอด

คนไม่เลือกงานทำงานได้ทุกชนิด้าเป็นงานสุจริตและได้ค่าตอบแทนเป็นเงินเป็นทอง ย่อมเป็นคนที่มีคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัวและประเทศชาติ

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ักเรียนสำนึกในคุณค่าของการประกอบอาชีพช่างซ่อมรถ

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกแนวทางการดำเนินชีวิตของ จรูญ เกศขำ ได้
2. นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการประกอบอาชีพช่างซ่อมรถที่มีต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติได้

สื่อการเรียน

1. แผ่นกำหนดบทบาท
2. เอกสารสำเนาเรื่อง คนซ่อมรถ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับจุดหมายของชีวิต ซึ่งด้านที่มีจุดหมายของชีวิต จะทำให้รู้จักทำงาน และการทำงานย่อมส่งผลให้คนมีคุณค่าต่อตนเอง และประเทศชาติ</p> <p>3. หาอาสาสมัคร จำนวน 4 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมุติสถานการณ์จำลอง เรื่องคนช่อมรดก</p> <p>4. มอบแผนกำหนดบทบาทและสถานการณ์ให้ผู้แสดงบทบาทแต่ละคนศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง พร้อมกันนั้นครูก็แจกเอกสารสำเนาเรื่องคนช่อมรดก ให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>5. ให้ผู้แสดงบทบาทแนะนำตนเองว่าเล่นบทบาทของใคร แล้วเริ่มแสดงบทบาทสมมุติตามสถานการณ์จำลอง ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที</p> <p>6. ครูตั้งคำถาม</p> <p>- จรูญ เกตุขำ มีหลักการทำงานอย่างไร</p>	<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับจุดหมายของชีวิต ซึ่งด้านที่มีจุดหมายของชีวิตจะทำให้รู้จักทำงานและการทำงานย่อมส่งผลให้คนมีคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ</p> <p>4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ</p> <p>5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าคนที่มีความค่า คือคนที่รู้จักทำงาน ไม่เลือกงาน ขอให้เป็นงานสุจริต</p>

วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>- นักเรียนคิดว่า การซ่อมรถมีคุณค่าต่อตนเอง ครอบคลุม และสังคมอย่างไร</p> <p>แล้วให้นักเรียนแต่ละคนศึกษา คำตอบพร้อมเหตุผลของตนเอง โดยบันทึกคำตอบของตนไว้ในกระดาษ</p> <p>7. แบ่งกลุ่มย่อยออกเป็นกลุ่มละ 5 คนแล้วให้นักเรียนดำเนินการอภิปรายกลุ่ม โดยนำความคิดจากคำตอบพร้อมเหตุผลของตนเองมาใช้ในการอภิปรายพร้อมสรุปความคิดเห็นที่ได้รับจากการอภิปราย</p> <p>8. นักเรียนออกจากกลุ่มย่อยไปรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ จากนั้นให้ตัวแทนของกลุ่มย่อยรายงานผลการสรุปความคิดเห็นจากการอภิปรายกลุ่ม โดยครูมอบหมายให้ทุกกลุ่มบันทึกความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มที่ออกไปรายงานไว้</p> <p>9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า คนที่มีคุณค่า คือคนที่รู้จักทำงานไม่เลือกงาน ขอให้ เป็นงานสุจริต</p>	

การประเมินผล

สังเกตจากพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้แก่

1. ความตั้งใจ
2. การตอบคำถาม
3. การแสดงความคิดเห็น

แผนกำหนดบทบาทสมมติ

เรื่อง กนซ่อมรถ

จรรยา เกตุขำ

นักเรียนแสดงบทบาทเป็นคุณจรรยา เกตุขำ ซึ่งเป็นผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระ โดยเป็นช่างซ่อมรถ ช่างเชื่อม รับทำมุ้งลวด ขายอิฐบล็อก ขายอิฐ กั้นสาด และขายวัสดุก่อสร้างทุกชนิด ชีวิตการต่อสู้ของเขาในอดีตนั้น เขาจบเพียงชั้น ป.7 ไม่มีทุนเรียนต่อ จึงมาอยู่กับลุง ลุงให้เรียนคึกคัก แต่เขาไม่ชอบสิ่งที่เขาชอบคือ เป็นช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ ลุงจึงไปฝากให้ฝึกเป็นช่างที่ร้านเจ็ยสวัสดิ์ โดยลุงให้ค่าขนมเดือนละ 30 บาท ฝึกงานได้ 9 เดือน ลุงจึงเปิดร้านให้เขาทำงานอยู่สักพักจึงไปฝึกงานเพิ่มเติมที่ร้านเท็ม ก็ที่ร้านเจ็ยสวัสดิ์ ให้เงินเดือนละ 450 บาท เขาได้รับความลำบากมากเพราะมีเมียและลูกอีก 1 คน แต่ด้วยความอดทน ประหยัด จึงพยายามเก็บเงินซื้อเครื่องมือเพื่อจะเปิดร้านของตัวเอง โดยซื้อทีละชิ้นจนในที่สุด เขาก็เปิดร้านซ่อมรถจักรยานยนต์ได้ด้วยดี จึงทำให้ขยายกิจการไปทำอย่างอื่นด้วย เคล็ดลับของความสำเร็รมีว่า "ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพและลูกค้าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้กิจการอยู่รอด"

ลุง

นักเรียนแสดงบทบาทเป็นลุงของจรรยา เกตุขำ ซึ่งเป็นผู้ปลการะเลียงคุณจรรยา และส่งเสริมให้จรรยาเรียนช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ ตลอดจนเป็นผู้เปิดร้านให้จรรยา
ภรรยาของจรรยา

นักเรียนต้องแสดงเป็นผู้ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาหารือแก่จรรยา เป็นแม่บ้านและช่วยงาน
ด้านขายของ
เจ้าแก่ร้านเจ็ยสวัสดิ์

นักเรียนต้องแสดงเป็นผู้ฝึกสอนวิชาช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ให้แก่จรรยาจนจรรยาเป็น
ผู้ชำนาญงาน

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบปกติ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่ 11 บทเพลงแห่งชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความคิดรวบยอด

คนที่มีความมานะบากบั่น มีอัธยาศัยและมนุษยสัมพันธ์ดี ไม่ย่อหือต่ออุปสรรคย่อมประสบความสำเร็จ และเป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนสำนึกในคุณค่าของการประกอบอาชีพอิสระ เลิศทรอนิกส์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการประกอบอาชีพช่างอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อตนเอง ครอบครัว และประเทศชาติ

สื่อการเรียนรู้

1. แผ่นกำหนดบทบาท
2. เอกสารสำเนาเรื่อง บทเพลงแห่งชีวิต

กิจกรรมการเรียนการสอน

วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับคุณค่าของอาชีพว่า อาชีพทุกอาชีพมีคุณค่า แต่จะมีคุณค่ามากน้อยเท่าไรนั้น ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบอาชีพ</p> <p>3. หาอาสาสมัคร จำนวน 5 คน เพื่อแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์จำลอง เรื่อง บทเพลงแห่งชีวิต</p> <p>4. มอบแผนกำหนดบทบาทและสถานการณ์ให้ผู้แสดงแต่ละคนศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดงพร้อมกันนั้นครูก็แจกเอกสารสำเนาเรื่อง คนซ่อมรถให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>5. ให้ผู้แสดงบทบาทแนะนำตนเองว่าเล่นบทบาทของใคร แล้วเริ่มแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์จำลอง ใช้เวลาไม่เกิน 15 นาที</p> <p>6. ครูตั้งคำถาม</p> <p>- จงบอกเหตุผลมา 3 ข้อที่ทำให้ประสิทธิผล ลาออกจากอาชีพรับราชการ</p>	<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับคุณค่าของอาชีพว่า อาชีพทุกอาชีพมีคุณค่า แต่จะมีคุณค่ามากน้อยเท่าไรนั้น ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบอาชีพ</p> <p>3. ครูแจกเอกสารสำเนาเรื่องบทเพลงแห่งชีวิต ให้นักเรียนทุกคนได้อ่าน</p> <p>4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ</p> <p>5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่างานอาชีพทุกอย่างมีคุณค่า และจะมีคุณค่ามากถ้าผู้ประกอบอาชีพมีความมานะบากบั่นอดทนจนประสบความสำเร็จ</p>

วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>ทหารอากาศมาเป็นช่างอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>- นักเรียนคิดว่าช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีคุณค่าต่อตนเอง ครอบคลุม และสังคมอย่างไร</p> <p>แล้วให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาคำตอบพร้อมเหตุผลของตนเอง โดยบันทึกคำตอบของตนไว้ในกระดาษ</p> <p>7. แบ่งกลุ่มย่อยออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนดำเนินการอภิปรายกลุ่มโดยใช้ความคิดจากคำตอบพร้อมเหตุผลของตนเองในการอภิปรายพร้อมกับสรุปความคิดเห็นที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม</p> <p>8. นักเรียนออกจากกลุ่มย่อยไปรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ จากนั้นให้ตัวแทนของกลุ่มย่อยรายงานผลการสรุปความคิดเห็นจากการอภิปรายกลุ่ม โดยครูมอบหมายให้ทุกกลุ่มบันทึกความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มออกไปรายงานไว้</p> <p>9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า งานอาชีพทุกอย่างมีคุณค่าและจะมีคุณค่ามากถ้าผู้ประกอบการอาชีพมีความมานะบากบั่น อุตุน จนประสบความสำเร็จ</p>	

การประเมินผล

สังเกตจากพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้แก่

1. ความตั้งใจ
2. การตอบคำถาม
3. การแสดงความคิดเห็น

ผ่านกำหนดบทบาทสมมติ

เรื่อง บทเพลงแห่งชีวิต

ประสิทธิลาภ ครีส์ง่า

นักเรียนแสดงบทบาทเป็นประสิทธิลาภ ครีส์ง่า ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือช่างอิเล็กทรอนิกส์ในอศิประสิทธิลาภ ครีส์ง่า เป็นทหารอากาศ ยศจ่าอากาศเอก ผู้ที่หึงรัก หึงเกลียดเพลง "หักบก หัฟเรื่อ คำรวจ เขาอวกเรื่องแหนยากเย็น.." เพราะมันเป็นเพลงที่สะท้อนชีวิตของเขา ประสิทธิลาภ ครีส์ง่า ใช้เวลาว่างหลังจากเลิกงานรับจ้างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าเป็นการหารายได้พิเศษ ด้วยความขยัน อคทนและจากการสอบถามผู้รู้ทั้งหลาย ทำให้เขาเป็นช่างผู้ชำนาญด้วยสาเหตุที่เขาต้องถูกทางราชการย้ายบ่อย ๆ ทำให้ไม่มีหลักฐานมีบ้านมีช่อง ประกอบกับได้แต่งงานกับครูที่อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ และเป็นช่วงเวลาที่เขาเริ่มมีชื่อเสียง เป็นที่เชื่อถือในความซื่อสัตย์ต่อลูกค้าที่มาซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าจึงทำให้บริษัทไฟฟ้าแห่งหนึ่งมาเสนอให้เขาเป็นตัวแทนจำหน่าย โดยบริษัทเป็นผู้ออกค่าเช่าบ้าน พร้อมเสนอเงินเคื่อน ๆ ละสองหมื่นบาท โดยมีข้อแม้ว่าต้องขายเครื่องไฟฟ้าของบริษัทอย่างน้อยเคื่อนละสองแสนบาท ทำให้เขาต้องลาออกจากราชการมาค้าขายเต็มตัว จนได้เป็นเจ้าของร้าน "นางรองอิเล็กทรอนิกส์"

ภรรยาประสิทธิลาภ

ให้นักเรียนแสดงเป็นครูสอนอยู่โรงเรียนพุทธศาสนศึกษา พบรักกับประสิทธิลาภ เมื่อแต่งงานกันแล้ว ตอนหลังได้ลาออกมาประกอบอาชีพอิสระช่วยสามีในการขายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า

ตัวแทนบริษัทเครื่องใช้ไฟฟ้า

ให้นักเรียนแสดงเป็นตัวแทนบริษัทขายเครื่องใช้ไฟฟ้าแห่งหนึ่ง ที่มาเสนอออกค่าเช่าบ้าน เสนอออกค่าเช่าบ้านให้ประสิทธิลาภ พร้อมกับเงินเคื่อน ๆ ละ สองหมื่นบาท ถ้าประสิทธิลาภขายเครื่องใช้ไฟฟ้าของบริษัทได้เคื่อนละสองแสนบาท

โปรแกรมการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนแบบ

เรื่อง ความสนใจอาชีพอิสระ

ครั้งที่ 12 ห่าไปเรื่อย ๆ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 นาที

ความกี่ยวขมยอก

การงานอาชีพใคก็คตาม ด้ำหำด้วยใจรัก ใจชอบยั้งทำก็ยั้งสนุก งานที่หำก็มียุข มีประโยชน์
ต่อกตนเอง กรอบกรวัและสังคม

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ักเรียนชมชอบคุณค่าของการประกอบอาชีพอิสระ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ักเรียนสามารถบอกเหตุผลของการชอบหรือไม่ชอบอาชีพอิสระได้

สื่อการเรียน

1. หุ่นนิ้วมือ
2. เลกสารสำเนา เรื่อง ห่าไปเรื่อย ๆ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ ว่าการประกอบอาชีพอิสระนั้น ดีหรือไม่เพราะใจรักใจชอบแล้วโอกาสที่จะประสบความสำเร็จก็มีมาก</p> <p>3. หาอาสาสมัคร จำนวน 4 คน มาร่วมเล่นหุ่น</p> <p>4. มอบแผนกำหนดบทบาทของหุ่น แต่ละตัวให้นักเรียนที่มาร่วมเล่นหุ่น เพื่อฝึกซ้อมพร้อมกันนั้นครูแจกเอกสารสำเนาเรื่อง ห่าไปเรื่อย ๆ ให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>5. ให้นักเรียนผู้เล่นหุ่นแนะนำตนเอง ว่าเล่นหุ่นเป็นตัวละครตัวใด แล้วเริ่มเล่นหุ่นตามสถานการณ์จำลอง</p> <p>6. ครูตั้งคำถาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณทัศนีย์ จอมคำสิงห์ มีอาชีพที่อาชีพ อะไรบ้าง - ทำไมคุณทัศนีย์ จอมคำสิงห์ จึงมีหลายอาชีพ บอกเหตุผลมา 2 ข้อ 	<p>1. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ</p> <p>2. ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ</p> <p>3. ครูแจกเอกสารสำเนาเรื่อง ห่าไปเรื่อย ๆ ให้นักเรียนทุกคนอ่าน</p> <p>4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ</p> <p>5. ครูและนักเรียนสรุปความกึกเห็นในการประกอบอาชีพอิสระ ว่าการประกอบอาชีพทุกอย่างโดยเฉพาะอาชีพอิสระ ดีมีใจรักชอบเป็นทุน ย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จ</p> <p>ปัจฉิมนิเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปแนวความคิดที่ได้รับจากการทดลองครั้งนี้ 2. ครูและนักเรียนร่วมกันแนะนำการประกอบอาชีพอิสระ ตามความสนใจของนักเรียนแต่ละคน

วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>- นักเรียนดีกว่านักเรียนชอบ คุณศัพท์และการทำงานของเซอหรือไม้ เพราะเหตุใด บอกเหตุผลมา 2 ข้อ แล้วให้นักเรียนแต่ละคนคิดหาคำตอบ พร้อมเหตุผลของตนเอง โดยบันทึกคำตอบของตนไว้ ในกระดาษ</p> <p>7. แบ่งกลุ่มย่อยออกเป็นกลุ่มละ 5 คน แล้วให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มโดยนำความคิดจาก คำตอบพร้อมเหตุผลของตนเองมาใช้ในการ อภิปรายแล้วสรุปความคิดเห็นที่ได้จากการ อภิปรายกลุ่ม</p> <p>8. นักเรียนจากกลุ่มย่อยไปรวมกันเป็น กลุ่มใหญ่ ให้ตัวแทนกลุ่มย่อยออกไปรายงานผล ของการสรุปความคิดเห็นจากการอภิปราย โดย ครูมอบหมายให้ทุกกลุ่มบันทึกความคิดเห็นของ แต่ละกลุ่มที่ออกไปรายงานไว้</p> <p>9. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปความคิดเห็น เห็นในการประกอบอาชีพว่า การงานอาชีพทุก อย่างโดยเฉพาะอาชีพอิสระ ดำเนินใจรักใจชอบ เป็นทุน ย่อมมีโอกาสประสบความสำเร็จ</p> <p><u>ปัจจัยมิเทศ</u></p> <p>1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปแนว</p>	

วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	วิธีสอนแบบปกติ
<p>ความถี่ที่ได้รับจากการเข้าร่วมทดลอง ครั้งนี้</p> <p>2. ครูและนักเรียนร่วมกันแนะ แนวทางในการประกอบอาชีพอิสระตามความ สนใจของนักเรียนแต่ละคน</p>	

การประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การสอนได้แก่

1. ความตั้งใจ
2. การตอบคำถาม
3. การแสดงความคิดเห็น

บทละครหุ่นนิ้วมือ

เรื่อง ทำไปเรื่อย ๆ

- ฉาก หมู่บ้านแห่งหนึ่งของตำบลนิเวศ อำเภอรวิชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
- แม่   อีนาง จบ ม.3 แล้ว ออกโรงเรียนซะแล้ว
- ทัศนีย์   ทำไมล่ะแม่
- แม่   นี่อีนาง ฐิโหม เป็นผู้หญิงนะ เขาไม่คงว่าต้องเรียนกันให้มากนักหรอก
- ทัศนีย์   โอ้ แม่สมัยนี้ เขาเรียนกันสูง ๆ ทั้งนั้นแหละ
- แม่   เอาเดอะน่า อยู่กับแม่ที่แหละ ไม่ต้องไปไหนให้มันลำบาก
- ทัศนีย์   แล้วจะให้หนูทำอะไรกันล่ะแม่
- แม่   แม่จะส่งเอ็งไปเรียนเสริมสวยที่จังหวัดร้อยเอ็ด ถ้ามีการเรียนตัดเสื้อ
เพิ่มเติมด้วย
- ทัศนีย์   ใช้เวลาเรียนนานไหนแม่
- แม่   เขาออกใช้เวลา 6 เดือน ก็จบออกมาเป็นช่างได้ เอ็งเป็นผู้หญิง แม่
ว่ามันเหมาะนะ
- ทัศนีย์   เอาจันก็ได้แม่
- บรรยาย   ทัศนีย์ จอมกำลังที่ เรียนตัดเสื้อและช่างเสริมสวยที่จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นเวลา 6 เดือน
เมื่อจบแล้วทัศนีย์ก็เดินทางกลับบ้าน
- ทัศนีย์   สวัสดีค่ะ แม่หนูกลับมาแล้ว
- แม่   เรียนจบหรือยังอีนาง
- ทัศนีย์   จบ เรียบร้อยค่ะแม่
- ห่อ   จบแล้วทำเป็นหรือเปล่านั้น
- ทัศนีย์   เป็นสิห่อ ฝีมือระดับนี้แล้ว

พ่อ อ้าวจันพ่อจะซื้อจักรเย็บผ้าให้ รับคักเย็บเสื้อผ้าบ้านเรานี่แหละ
 หัศนีย์ ราคาจักรเย็บผ้าหงใหม่พ่อ
 พ่อ 1,500 บาท
 หัศนีย์ แม่จะ หนูว่าขณะที่เราเย็บผ้านั้น เราขายของเบ็ดเตล็ดด้วยดีไหม
 แม่ มันจะไหวหรืออีนาง
 หัศนีย์ ไหวสิแม่ ถ้ามีคนมาซื้อของเราที่หยุดเย็บผ้าชั่วขณะหนึ่ง พอว่างจากขาย
 ของเราก็เย็บผ้าดีกว่าปล่อยให้ว่างนะแม่ ว่าแต่แม่มีเงินสักก้อน
 ไหมละ หนูขอยืมลงทุนก่อนได้ไหม
 พ่อ เออสิ พ่อเห็นด้วย แม่เอ็งก็พอมืออยู่นางเอ๊ย
 แม่ แม่มี 2 พัน พอไหมลูก
 หัศนีย์ พอสิแม่

บรรยาย การค้าขายของหัศนีย์ ดำเนินไปด้วยดี จนกระทั่ง พ.ศ. 2507 หัศนีย์ได้เปิดร้าน
 เสริมสวยขึ้น

แม่ อีนาง จะไหวหรือวะ ทั้งขายของ ตัดผ้าและเสริมสวย
 หัศนีย์ ไหวแน่แม่จ๋า ตอนกลางวันแม่ช่วยหนูขายของ หนูเสริมสวย หอดกกลางคืน
 หนูก็ตัดผ้าอ้างานตัดผ้ามาก เราก็จ้างเขามาช่วยทำ
 แม่ ถ้าเราจ้างเขา เราจะมีกำไรหรือ
 หัศนีย์ มีสิคะ ถ้าเรารับเขามาซุกละ 250 บาท เราก็จ้างเขาเย็บซุกละ 120
 บาท กำไรเราก็มีแล้ว 130 บาท
 แม่ ความคิดเอ็งเข้าที่ อีนางเอ๊ย

บรรยาย หัศนีย์เปิดร้านเสริมสวยได้สักพัก เธอก็ไปเรียนเสริมสวยเพิ่มเติมที่กรุงเทพฯ การไป
 กรุงเทพฯทำให้หัศนีย์รู้จักผู้ทางการค้าขายมากขึ้น เมื่อเธอพบของถูก ๆ เธอก็ซื้อกลับมา
 ขายที่บ้านเอาเป็นว่าเห็นอะไรไม่ได้ ถ้าคิดว่ามีกำไร หัศนีย์จะซื้อมาขายทันที แต่ทั้งนี้
 เธอก็ยังไม่ทิ้งงานตัดเย็บเสื้อผ้าและเสริมสวย รายได้ของเธอตกเดือนละหมื่นกว่าบาท

คํอช้ถามว่าทำไมเธอจึงประสบความสำเร้จ เธอตอบ

ห้คณีย่ การประกอบอาชีพอิสระ ต้องขยัน ำงานด้วยความอดทน อดทนเข้าไไว้
จะสบายเมื่อสำเร้จ ำไปเรื่อย ๆ ำอย่างตั้งใจจริง จะประสบ
ความสำเร้จเอง

สวัสคิ

ภาคผนวก ข
วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

คุณภาพของแบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระเป็นรายข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก ϵ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก ϵ
1	2.77	11	3.80
2	3.38	12	4.34
3	2.24	13	3.78
4	2.32	14	3.42
5	2.42	15	4.07
6	2.01	16	4.64
7	2.02	17	3.16
8	2.17	18	2.73
9	3.42	19	1.75
10	4.26	20	2.11

โดยใช้เกณฑ์ ϵ ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ

แบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระมีจำนวน 20 ข้อ
2. แบบสอบถามความสนใจอาชีพอิสระฉบับนี้ไม่ใช่ข้อสอบ คำตอบนี้จึงไม่มีข้อถูกและข้อผิด คำตอบที่นักเรียนตอบด้วยความจริงใจนั้นก็คือคำตอบที่แท้จริง
3. ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องใดช่องหนึ่งตามความสนใจที่แท้จริงของนักเรียน ตัวอย่างเช่น

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
00	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มั่นคง	.....	.....	.....	.....	.....

นักเรียนเห็นว่าข้อความดังกล่าวตรงกับความสนใจของนักเรียนมากที่สุด นักเรียนจึงกาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีความ รับผิดชอบสูง.....					
2	อาชีพอิสระเป็นอาชีพที่ต้องมีการ ปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เสมอ.....					
3	ข้าพเจ้าคาดว่ารายได้จากการ ประกอบอาชีพอิสระสามารถเลี้ยง ครอบครัวข้าพเจ้าได้.....					
4	ผู้ประกอบการอาชีพอิสระจะต้องมี ความกระตือรือร้นในการศึกษา หาแนวทางและวิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ.....					
5	ข้าพเจ้าคิดว่าชาวคราวเกี่ยวกับ อาชีพอิสระเป็นสิ่งที่น่าสนใจ.....					
6	การประกอบอาชีพอิสระจะต้องมี ความอดกลั้น อดทน และอดออม.....					
7	ผู้ประกอบการอาชีพอิสระควรจะต้อง หาความรู้จักกับบุคคลในวงการ อื่น ๆ ให้มากที่สุด.....					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8	ผู้ประกอบอาชีพอิสระควรรหา โอกาสพูดคุยกับผู้ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพอิสระ.....					
9	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็น อาชีพที่ได้รับการนับหน้าถือตา จากบุคคลในสังคม.....					
10	ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องเป็น คนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก.....					
11	ข้าพเจ้าคิดว่าการประกอบอาชีพ อิสระทำได้ทุกเวลาเมื่อมีโอกาส.....					
12	ข้าพเจ้าคิดว่าคนที่ไม่มีงานทำน่าจะ หันมาประกอบอาชีพอิสระ.....					
13	ข้าพเจ้าคิดว่าใคร ๆ ก็ประกอบ อาชีพอิสระได้.....					
14	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพ ที่มั่นคง.....					
15	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพ ที่ก้าวหน้า.....					
16	ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าจะไม่ว่าง งานถ้าข้าพเจ้าประกอบอาชีพอิสระ.....					

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
17	ข้าพเจ้ามั่นใจว่าอาชีพอิสระเป็น อาชีพที่สามารถทำประโยชน์ต่อ สังคมประเทศชาติตลอดจนตัว ข้าพเจ้าเอง.....					
18	ข้าพเจ้าคิดว่าอาชีพอิสระเป็น อาชีพที่มีเกียรติ.....					
19	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ประกอบการอาชีพอิสระ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง.....					
20	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ที่มีฐานะร่ำรวย ส่วนมากมักประกอบอาชีพอิสระ.....					

หมายเหตุ แบบสอบถามฉบับนี้สร้างตามโครงสร้างของความสนใจตามแนวคิดของ บลูม โดยข้อที่
1 - 8 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการรับรู้สิ่งเรา ข้อที่ 9 - 13 เป็นคำถามเกี่ยวกับการตอบสนอง
และข้อที่ 14 - 20 เป็นคำถามเกี่ยวกับการสร้างคุณค่า

ผลของสถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปางแดง
จังหวัดมุกดาหาร

บทคัดย่อ

ของ

จันทวิศ พันธุ์สุข

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

มกราคม 2533

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพ
อิสระ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งแดง
จังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2532 ซึ่งมีคะแนนความสนใจอาชีพอิสระค่า จำนวน 20 คน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจอาชีพอิสระสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนกลุ่มควบคุมมีความสนใจอาชีพอิสระสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF SIMULATION ON SELF-EMPLOYMENT INTEREST
OF PRATHOM SUKSA 6 STUDENTS AT PONGDANG SCHOOL
IN CHANGWAT MUKDAHAN

AN ABSTRACT

BY

CHANTAWIS PANSUK

A dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinvirot University

February 1990

The purpose of this experimental research was to study the effect of simulation on Self - employment interest. The subjects were 20 Prathom Suksa 6 at Pongdang School in Changwat Mukdahan in the acadamic year 1989 whose self- employment interests were at the low level

The results were as follows:

The self-employment interest of the experimental group was significantly higher than the control group at .01 level. The self-employment interest of the experimental group was significantly higher than before the experiment at .01 level. The self-employment interest of the control group was significantly higher at .01 level.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายจันทวิส พันธุ์สุข
วัน เดือน ปีเกิด	24 พฤษภาคม พ.ศ. 2499
สถานที่เกิด	ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	30/1 ซอยศรีวิราษฎร์ หมู่ 2 ตำบลศรีบุญเรือง อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านโนนสะอาด 1 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2516	มศ. 3 โรงเรียนมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
พ.ศ. 2520	ป.กศ. สูง วิทยาลัยครูสกลนคร
พ.ศ. 2525	กม. วิทยาลัยครูสกลนคร
พ.ศ. 2532	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร